

maskinkraft, man må benytte, og det er da også noget af det, debatten har drejet sig om her i dag. Jeg har til såvel Venstre som Dansk Folkeparti stillet spørgsmålet, om man er indstillet på, at ICES, udover at give anbefalinger i forbindelse med regulering af kvoter, også skulle have mulighed for at give anbefalinger til, hvilke redskaber fiskerne bør benytte. Og jeg vil gerne sige tak til begge partier for en rimelig velvillig modtagelse af det forslag, i hvert fald en åbning over for, at det godt kunne være en mulighed.

Når jeg drager det frem her i afslutningen på forespørgslen, skyldes det naturligvis, at hvis man gav ICES den mulighed for rådgivning, ville man kunne nå et langt stykke hen mod noget mere bæredygtigt fiskeri, i og med at man dermed virkelig kunne tage fat om ondets rod. Så den del af debatten er jeg faktisk rigtig glad for.

Der har været en del debat om satellitovervågningen og en udvidelse af samme. Jeg er meget glad for ministerens tiltag i retning af, at man nu har erkendt, at det er nødvendigt som et element i kontrollen, at vi anvender satellitovervågningen mere.

Så har jeg siddet og haft det lidt hyggeligt med, at ministeren siger, at der har været en udvikling, som har gjort, at man har ændret holdning. Det får mig jo til sådan at tænke på: Er det en udvikling i frihedsrettighederne, som har ændret sig, eller hvordan er det nu lige, det er? Det skal jeg på nuværende tidspunkt lade stå hen i det uvisse.

Ministeren var inde på, at der har været interner drøftelser i Danmarks Fiskeriforening i forbindelse med de individuelle omsættelige kvoter, ikke en diskussion om, hvorvidt man skulle indføre det system i resten af fiskeriet, men en diskussion om at indføre uomsættelige kvoter. Det er en sag, som SF har talt varmt for i mange år, og derfor er vi selvfølgelig glade for den debat, der kommer.

Når ministeren siger, at det vist ikke kan nås i indeværende år, vil jeg jo ikke sige, at ministeren er helt forkert på den med den tanke. Men jeg vil alligevel godt opkaste denne tanke: Selv om det ikke kan nås til nytår, kunne det måske nås til februar eller til marts, og så var det jo også en mulighed. Så jeg vil godt slutte debatten med at opfordre ministeren til at overveje, om det måske kan nås en måned eller to senere. Det tror jeg trods alt også vil tilfredsstillende mange fiskere og Danmarks Fiskeriforening.

Tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 10 af Jens Christian Larsen (V), Ole Vagn Christensen (S), Christian H. Hansen (DF), Else Theill Sørensen (KF), Martin Lidegaard (RV) og Mogens Nørgård Pedersen (KRF) (*se side 721*) vedtoges med 89 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KRF) mod 1 (EL); 8 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 9 af Kristen Touborg (SF).

Forslag til vedtagelse nr. V 11 af Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til fødevareministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om EU's midtvejsevaluering af landbrugspolitikken og de initiativer, som den danske regering i den forbindelse vil foretage for at opnå en hurtig udvikling af EU's landbrugsstøtteordninger?« Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL). (Forespørgslen anmeldt 3/10 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/10 2002).

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er der jo lavet en aftale på EU-topmødet i Bruxelles forleden, hvor det i forbindelse med optagelsesforhandlingerne blev vedtaget, at der indføres et loft for landbrugsstøtten i EU, men et loft, der i realiteten tillader, at de nuværende landbrugsstøtteordninger kan videreføres med ganske ubetydelige reduktioner helt frem til år 2013, altså mere end 10 år frem i tiden, og derefter muligvis endda endnu længere frem i tiden.

KL 14.40

Vi står altså i en situation, hvor vi risikerer, at det, der var en hovedbestræbelse, nemlig at man skulle åbne for, at ulandene kunne få mulighed

for at producere og eksportere landbrugsvarer, få mulighed for at få deres økonomi i gang, er blevet udsat på ubestemt tid, og det kan få meget store negative konsekvenser globalt set.

Derfor er det vores forhåbning, at ministeren her i forespørgselsdebatten vil give et klart tilsagn om, at Danmark umiddelbart efter Københavnstopmødet i en situation, hvor Danmark ikke længere er EU-formandsland og derfor kan fremlægge sin egen politik klart og entydigt, vil lægge forslag frem om en afvikling af de eksisterende landbrugsstøtteordninger, f.eks. over en periode på 5 år, således at vi kan komme ulandene i møde i de forhandlinger, der bl.a. skal startes i WTO, om afvikling af de protektionistiske landbrugsordninger i Japan, EU og USA.

Besvarelse

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel): Som det blev aftalt i »Dagsorden 2000«, fremlagde Kommissionen den 10. juli i år en midtvejs-evaluering af den fælles landbrugspolitik. Formålet med midtvejs-evalueringen er at sikre en fortsat implementering af de mål, der blev opstillet i »Dagsorden 2000« på det europæiske topmøde i Berlin og udbygget på det europæiske topmøde i Göteborg samt i WTO-ministererkæringen fra Doha og allersenest på topmødet i Johannesburg.

En af hovedprioriteterne for det danske formandskab har været at sikre mest mulig fremdrift i hele diskussionen om midtvejs-evalueringen af den fælles landbrugspolitik. Midtvejs-evalueringen giver en mulighed for medlemslandene imellem at diskutere og komme med forskellige input til den fremtidige landbrugspolitik, før Kommissionen fremlægger sine egentlige forslag.

Under det danske formandskab har der været og vil der fortsat være drøftelser af hovedtendenserne i midtvejs-evalueringen, men egentlige konkrete forslag forventes først at blive fremsat tidligst i løbet af december måned, og derfor vil der ikke kunne træffes nogen beslutninger om elementerne i midtvejs-evalueringen under det danske formandskab.

Nu ved jeg godt, at dagens forespørgselsdebatt ikke handler om udvidelsen, men med den aftale, der blev truffet på topmødet i Bruxelles den 25. oktober, mener jeg helt klart, at vi er kommet et langt skridt videre i bestræbelserne på at afslutte udvidelsesforhandlingerne i de-

ember måned. Formandskabet har nu fået mandat til at forhandle med ansøgerlandene om en gradvis indfasning af den direkte støtte.

Samtidig er der fastlagt de overordnede finansielle rammer for landbrugsudgifterne frem til 2013 i et udvidet EU, idet der fra 2006 bliver lagt et loft over udgifterne i søjle 1, altså den direkte støtte og markedsstøtten. Reelt betyder det, at Berlinloftet for 2006, som blev fremsat i »Dagsorden 2002«, nu bliver fremskrevet med 1 pct. om året. Det betyder i realiteten, at der vil være et fald i budgetloftet, da der jo er nogle klare forventninger om, at inflationen vil være højere end 1 pct. I øjeblikket regner man med en inflation på 2 pct. På den måde sker der en klar gradvis nedjustering af landbrugsudgifterne i søjle 1 frem til 2013, når vi kigger på de reelle tal. Og det er klart, at det må betragtes som et skridt i den rigtige retning.

Kl. 14.45

Behovet for en midtvejs-evaluering af den fælles landbrugspolitik er umiddelbart ikke blevet mindre af, at der er indgået en aftale om den finansielle ramme for landbrugsudgifterne i et udvidet EU med 25 medlemslande frem til 2013. Et er fastlæggelse af de finansielle rammer, noget andet er fastlæggelsen af den politik, der skal fylde rammerne ud.

I konklusionerne fra topmødet i Bruxelles blev det jo understreget, at man ikke foregriber fremtidige afgørelser om den fælles landbrugspolitik og om finansieringen af EU efter 2006 eller eventuelle resultater, som følger gennemførelsen af pkt. 22 i konklusionerne i dagsordenen fra Berlin 2000, og uden at det berører de internationale forpligtelser, som EU har indgået, bl.a. i forbindelse med iværksættelsen af Doha-udviklingsrunden.

Med andre ord fortsætter midtvejs-evalueringen umiddelbart som en del af »Dagsorden 2000«, men hvor langt vi kan komme, afhænger jo fuldstændig af mulighederne for at skabe flertal blandt de enkelte medlemslande.

»Dagsorden 2000«, altså »Agenda 2000« fra Berlin, var et vigtigt skridt i reformen af den fælles landbrugspolitik. Men ud over konklusionerne fra Berlin har vi også pligt til at tage de konklusioner, der blev truffet på topmødet i Göteborg sidste år, alvorligt, og her forpligter EU sig jo til at indarbejde bæredygtig udvikling som et mål i alle EU's politikker og selvfølgelig ikke mindst i den fælles landbrugspolitik. Midtvejs-evalueringen giver os mulighed for at tilpasse

landbrugspolitikken yderligere i forhold til målsætningerne i »Agenda 2000«

Det er vigtigt at sikre landbrugspolitikens fortsatte opbakning i de europæiske befolkninger. Vi kan ikke tillade os at se bort fra, at store dele af borgerne i EU er ved at miste tilliden til den nuværende fælles landbrugspolitik. Det er bl.a. sket efter en række fødevareskandaler og kriser, som vi har set det med foderstoffer, med kogalskab og med mund- og klovesyge. De europæiske borgere har ret til at forlange en fælles landbrugspolitik, hvor der produceres det, folk ønsker at købe, frem for det, der p.t. lige giver den højeste støtte.

Der gives i midtvejsevalueringen høj prioritet til områder inden for landbrugspolitikken, hvor der varetages generelle samfundsgavnlige interesser, bl.a. fødevarerikkerhed, fødevarerelativitet, dyresundhed, dyrevelfærd, miljøbeskyttelse, bæredygtighed og en markedsordning.

Det er interessant, at Kommissionen i denne sag har lagt mere vægt på sådan en horisontal midtvejsevaluering snarere end på at kigge på de enkelte sektorer inden for markedsordningen. Det kan bl.a. ses i det forslag fra Kommissionen om afkoblingen af den direkte støtte. Der er jo ikke nogen tvivl om, at afkoblingen af den direkte støtte vil kunne øge markedsorienteringen, samtidig med at man kan styrke både miljø, fødevarerikkerhed og dyrevelfærd.

Imidlertid har Kommissionen også gjort sig nogle overvejelser om eventuelle tilpasninger af en række sektorer. Det gælder bl.a. kornområdet, og det gælder ris, mælk, tørret foder og nødder. Kommissionen sætter med de udspil jo fingeren på nogle områder, hvor man ikke har en opfattelse eller en vurdering af, at tingene fungerer tilstrækkelig godt, og ikke mindst yderligere reformer inden for korn- og mælkeområdet vil være gavnlige.

Der er også klart behov for mere balance mellem de to søjler i landbrugspolitikken, dvs. mellem markedsordningerne og hele landdistriktspolitikken. Det skal ifølge Kommissionens midtvejsevaluering bl.a. ske ved overførsel af midler fra markedsordningerne til landdistriktspolitikken fra søjle 1 til søjle 2.

Som led i styrkelsen af landdistriktudviklingen foreslås der en bredere vifte af forskellige instrumenter og foranstaltninger, bl.a. fødevarerikkerhed, kvalitet og dyrevelfærd.

Jeg glæder mig selvfølgelig også over, at dyrevelfærd har fået en klar prioritet i midtvejsevalueringen. Jeg mener også, at det er vigtigt at

se i øjnene, at der er et klart behov for forenkling, for større gennemsigtighed og også for langt større subsidiaritet i hele landdistriktudviklingen.

Kl. 14.50

Øgede midler til landdistriktudviklingen kan bruges til at finansiere nye tiltag, der giver landmændene mulighed for at producere varer af en endnu bedre kvalitet. Det vil sige, at de kan producere de varer, som forbrugerne efterspørger, hvor der stilles nogle andre krav, og hvor der er nogle andre normer.

Kommissionen har efter min mening fremsat et godt, konstruktivt forslag, der kan danne grundlag for de fremtidige drøftelser af den fremtidige landbrugspolitik.

Resultatet af topmødet ændrer ikke noget ved, at vi som formandskabsland agter at arbejde videre efter den plan, vi havde lagt tidligere. Den danske regering ønsker på sigt en reform af den fælles landbrugspolitik. Hermed forstås bl.a. en yderligere markedsorientering af den fælles landbrugspolitik og en gradvis afvikling af den direkte støtte til landbrugssektoren. Vi ønsker så også, at der i langt større udstrækning bliver lagt vægt på hensynet til fødevarerikkerhed, kvalitet, bæredygtighed, dyrevelfærd og miljø.

Den danske landbrugssektor er et vigtigt eksporterhverv, og en stigende markedsorientering af landbrugspolitikken vil give erhvervet bedre muligheder for at tilpasse sig markedets signaler, udnytte en betydelig konkurrencedygtighed og også udnytte de dynamiske virkninger af en liberaliseringspolitik både inden for EU-området og i forhold til tredjelande.

Øget frihandel er ikke kun til fordel for de eksportorienterede landbrugssektorer i EU, USA og Canada, men også af vital betydning for en økonomisk og bæredygtig udvikling i den tredje verden.

Det er under WTO-forhandlingerne vigtigt at øge markedsadgangen for landbrugsprodukter fra den tredje verden, især for de mindst udviklede lande. Så er det klart, at der også er behov for en nedbrydning af toldmurene og en fjernelse af subsidier og andre handelshæmmende foranstaltninger, særlig inden for landbrugsområdet. EU har med initiativet »Everything but Arms« allerede taget et skridt i den rigtige retning ved gradvis at åbne op for markedsadgang til EU for de 48 mindst udviklede lande i verden.

Midtvejsevalueringen indeholder forslag til yderligere tilpasninger af den fælles landbrugs-politik på en række centrale områder, som også vil være et værdifuldt element for at fremme for-handlingerne i WTO og sikre mulighederne for også dér at opnå nogle gunstige resultater.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Tak for besvarelsen.

Jeg synes stadig væk, at det står hen i det uvisse, hvornår der kommer et dansk udspil, og præcis hvilket indhold det vil få.

Ministeren var inde på, at man under det danske formandskab havde forsøgt at skabe mest mulig fremdrift i sagen. Man må sige, at det er der ikke rigtig kommet noget ud af, andet end at man har lavet en aftale i Bruxelles, som ministeren også bekræftede, med et loft over landbrugsudgifterne, der kun indeholder en ganske beskedne nedjustering af det samlede udgiftsniveau. Altså i realiteten en cementering af landbrugsordningerne frem til 2013. Jeg vil godt spørge ministeren, om man synes, at det er tilfredsstillende.

Nu har jeg så godt forstået, at regeringen siger, at det ikke udelukker, at der kan komme nye forslag på bordet om reduktioner af landbrugsstøtten. Men så havde jeg unægtelig håbet, at det ville være den ventil, regeringen ville bruge til så også rent faktisk at komme med nogle forslag. Det har vi desværre stadig væk til gode at se.

Disse støtteordninger holder ulandene ude og medfører fattigdom i store dele af landbrugs-områderne i den tredje verden, og de koster samtidig skatteyderne og forbrugerne en masse penge, som vi ingenting får for. Derfor er der kun argumenter for en hurtig afvikling.

Kl. 14.55

Det burde også ydermere være i overens-stemmelse med Venstres principper, som jo i hvert fald på papiret er, at man er imod er-hvervsstøtteordninger. Derfor overrasker det mig, at ministeren ikke har et mere konkret for-slag på bordet.

Så henviste ministeren også til midtvejsevalueringen, som Kommissionen er i gang med. De kan åbenbart først nå frem til et forslag om det til december. Jeg synes ikke, at det kan være rig-tigt, hvis der bliver indført en ordning – det vil

jeg godt spørge ministeren om hun er enig med mig i – hvor det bliver sådan, at i stedet for at give støtte til produktion gives der støtte efter et såkaldt historisk grundlag, altså i forhold til at man tidligere har fået støtte, og så behøver man ikke engang at producere, man får støtten allige-vel.

Det vil jo være en grov diskrimination over for de nye lande, for landmænd, der ikke tidlige-re har fået støtte, vil så heller ikke kunne få den nye historisk begrundede støtte. Det vil sige, at man har skåret de nye lande væk fra landbrugs-støtten. Sådan vil det jo være, for hvis de ikke i forvejen har fået hektarstøtte, får de ikke den nye støtte, der baserer sig på, hvad de hidtil har fået. Så det forslag må man betragte som direkte vendt mod ansøgerlandene.

Så vil jeg godt spørge ministeren: Der er to måder, man kan aftale det på i forhold til ansø-gerlandene. Enten kan man gøre dem afhængige af støtteordningerne, og det er det, man har gjort ved det, man har vedtaget i Bruxelles. Så kom-mer de efterhånden ind i støtteordningerne, og så vil vi se Polen og Frankrig i alliancer om at bevare disse støtteordninger. Derfor er det en fat-al fejltagelse, man har begået i Bruxelles ved at tillade, at støtteordningerne trappes op frem til 2013.

Man skulle hellere have afviklet det – og det er den anden måde – så danske, tyske og polske landmænd fra dag ét kunne konkurrere på lige vilkår. Det havde der været fornuft i, og det havde været en ordentlig behandling af ansøgerlan-dene. Det synes jeg ikke at der er lagt op til nu. Der er lagt op til en forskelsbehandling, og at man også gør de nye lande afhængige af støtten, ligesom man har gjort de 15 gamle lande.

Derfor skal jeg på vegne af Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til umiddelbart efter Københavnstopmødet i EU at foreslå en revision af den fælles landbrugspolitik efter følgende retningslinjer:

- EU's landbrugsordninger afvikles over 5 år,
- EU's eksportstøtte afvikles hurtigere, og
- EU's fortolkning af landbrugsprodukter fra fattige lande afvikles hurtigere.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 12)

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se ovenfor*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Bare et par kommentarer til hr. Keld Albrechtsens indlæg.

Med den beslutning, der er truffet i Bruxelles om fastfrysning af rammerne for landbrugspolitikken frem til 2013, ligger der det, at samtidig med at man fastholder rammen, fremskriver man efter 2006 kun med 1 pct. om året. Som et eksempel fra den virkelige verden nævnte jeg, at vi p.t. har en inflationsrate, der ligger omkring 2 pct. Det kunne jo godt være, at den ændrede sig i opadgående retning. Det har vi ikke nogen muligheder for at forudsige på nuværende tidspunkt, men under alle omstændigheder betyder den model, der er besluttet, at den reale værdi af den direkte støtte er faldende, fordi den direkte støtte aldrig har været pristalsreguleret.

Det er på den måde, man med en fast ramme for budgettet har mulighed for at indfase 10 nye ansøgerlande, som er i den situation, at de som udgangspunkt fra deres forhåbentlige medlemskab fra den 1. januar 2004 modtager 25 pct. De indfases så med 25 pct. om året frem til 40 pct. og derefter med 10 pct. om året.

Kl. 15.00

Samtidig forhandler man i øjeblikket om de enkelte ansøgerlandes referenceperioder og kvoter, og der har klart været en utilfredshed fra nogle af ansøgerlandene omkring kvoternes størrelse, og der håber jeg så, man kan nå til et fornuftigt resultat.

Med hensyn til indholdet i midtvejsevalueringen synes jeg, det er forkert, når hr. Keld Albrechtsen siger, at der ikke er sket noget inden for det område. Kommissionen fremlægger sit forslag som et refleksionspapir, og vi har så ved hvert eneste rådsmøde i den danske formandskabsperiode drøftet elementer af midtvejsevalueringen, også for at give Kommissionen et billede af, hvordan holdningen til de enkelte elementer er i de enkelte lande, og hvor det er muligt at lave nogle fornuftige forslag.

Det har aldrig været meningen, at de reelle forslag i midtvejsevalueringen skulle komme frem efter en drøftelse. For at gøre det fuldstændig klart: Det har aldrig nogen sinde været muligt med den tidsplan, der har været omkring midtvejsevalueringen, at det danske formandskab

ville være i den situation, at vi kunne afslutte de forhandlinger.

Jeg vil godt lige knytte en kort bemærkning til det med tredjeverdenslandene. »Everything but Arms« udelukker jo tre ret vigtige varegrupper for de ikkeudviklede lande, men der er jo truffet en beslutning om, at der i 2003 skal komme en rapport omkring sukker, ledsaget af det, de kalder passende forslag, og det bliver selvfølgelig spændende at se, hvad det kan føre frem til. Men der er også truffet en beslutning om, at toldsatserne fra 2006 til 2009 skal gradvis udfases.

Så jeg mener, vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at der er truffet foranstaltninger, bl.a. på det vitale område for udviklingslandene, nemlig på sukkerområdet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil så godt spørge ministeren: Hvis man nu siger, at det bliver en ordning, hvor man regulerer med 1 pct. om året på det beløb, der er i dag, og hvis inflationen så er 2 pct. om året, ja, så bliver der reelt et fald på 1 pct. om året, men så vil jeg godt spørge: Hvor lang tid vil det så tage at afvikle landbrugsstøtten? Det vil tage resten af det her århundrede, ja, resten af det her århundrede. Er det ikke rigtigt? Det bliver deromkring. Inflationen kan så måske blive lidt større, og så bliver det omkring 2080. Jeg tror ikke, der vil være ret mange af de tilstedeværende her i salen, der kommer til at opleve den dag, landbrugsordningerne vil være afskaffet. Jeg håber, ministeren kan se, at det simpelt hen ikke er godt nok. Det er simpelt hen ikke godt nok.

Man indbygger så samtidig i det, som ministeren også selv nævnede det, at år for år kommer de nye lande op på en større andel, så de til sidst er på linje med de gamle lande, og 100 pct. når de så op på i 2013. Selvfølgelig skal de være på samme niveau som os andre, men det gør dem totalt afhængige af de landbrugsordninger, og så vil de også, ligesom franskmændene, kæmpe for, at de skal bevares til evig tid og i hvert fald resten af det her århundrede.

Jeg synes, ministeren skulle komme med et konkret forslag, så det kunne gå noget hurtigere.

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Nu ved jeg ikke rigtig, om den bedste af alle verdener kun findes i hr. Keld Albrechtsens, jeg vil ikke engang sige fantasi, men så begrebsverden. For det er klart, at skulle man have lavet den

bedste af alle verdener, så kunne det godt være, at modellen var kommet til at se anderledes ud; det vil jeg ikke afvise.

Men nu er det jo sådan, at der er 15 medlemslande i EU, der i et samarbejde beslutter, hvordan modellerne skal se ud, og nu har man truffet en beslutning om denne model, som jeg synes dog i hvert fald viser, at man er på vej. Det kan godt være, det tager længere tid, end hvad der passer til hr. Keld Albrechtsens temperament, men ud over den reelle nedskrivning af værdien af den direkte støtte ligger der også hele diskussionen om spillet, vægningen mellem euro og dollar. Det er klart, at en stærk euro vil gøre det vanskeligere og i realiteten vil mindske værdien af den direkte støtte.

Kl. 15.05

Så der er mange elementer, som hverken hr. Keld Albrechtsen eller jeg vil få nogen indflydelse på, men som klart også vil være medvirkende.

Vi har diskussionerne i WTO-regi, som jeg også tror på sigt vil trække den vej, som jeg er overbevist om at vi begge to har en målsætning om.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren forsøger at overbevise mig og måske også lidt sig selv om, at det dog trods alt går en lille smule nedad med støtten gennem årene. Men jeg håber da, ministeren for det første vil bekræfte over for mig, at en sådan meget, meget langsom nedtrapning ikke er godt nok set fra den danske regerings synspunkt.

For det andet vil jeg godt bede ministeren kommentere det problem, at efterhånden som landmændene i Polen, Tjekkiet og Ungarn bygger hektarstøtte og andre støtteordninger op, kommer med i prisstøtteordningen, bliver gjort afhængige, deres jordpriser stiger, de får en gæld, der baserer sig på stigende jordpriser – alle de problemer, vi har oplevet her i Danmark – og det fortsætter helt frem til 2013, jamen så står vi med det problem, at det, efter at man først har gjort dem afhængige af støtten, vil blive sværere og sværere at overbevise også Polen om, at nu skal vi til at nedtrappe. Det er derfor, det ville være bedre at starte med simpelt hen at skære støtten ned i meget hurtigt tempo nu, for så ville man jo få lige konkurrencevilkår ...

Første næstformand (Svend Auken):

Ja tak.

Keld Albrechtsen (EL):

... mellem Danmark og Polen.

Første næstformand (Svend Auken):

Taletiden bliver ikke længere, når man vender ryggen til formanden.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen: Nu er der truffet en beslutning på topmødet i Bruxelles, og jeg er overbevist om, eller jeg ved jo, at den ramme, der er skabt, ikke blokerer – det står der i aftalen – for, at man kan foretage ændringer af landbrugspolitikken, og der mener jeg, midtvejsevaluering er et af de elementer, som vi kan bruge i den fremtidige diskussion af, hvordan vi skal indrette vores landbrugspolitik.

Jeg synes, der er mange gode elementer i midtvejsevalueringen. Der er jo bl.a. også nedsættelse af interventionspriserne på korn, en fortsættelse af den diskussion, man havde i Berlin, altså en yderligere nedfasning, yderligere 5 pct.s nedsættelse, der er et forslag om total fjernelse af referencepriserne på rug, og der ligger fire forskellige optioner fra Kommissionen på mælkeområdet.

Så jeg synes ikke, hr. Keld Albrechtsen har ret, når han siger, at der ikke sker noget, og jeg vil garantere for, at fra dansk side vil vi bidrage til, at der kommer til at ske noget, for det mener jeg vi har et ønske om også i relation til nødvendigheden af en afkobling af vores system, når vi skal snakke WTO.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal prøve at se, om jeg både kan have et øje på formanden og et på ministeren, men det giver let sådan lidt vindøjethed.

Når ministeren nu siger, at der ikke er lukket for nye forslag – det er jeg glad for at ministeren siger – og at Danmark også vil gøre noget, så var det bare, jeg havde håbet, at en sådan debat som den her i Folketinget i dag ville have været en god anledning til at delagtiggøre offentligheden og Folketinget i, hvad det så mere konkret er, regeringen rent faktisk har tænkt sig at gøre. Det var det, jeg havde håbet vi kunne få løftet sløret for i dag.

Jeg skal nok presse på og minde ministeren om, at der er brug for et dansk forslag. Men jeg havde faktisk håbet, at det ville komme her allerede i dag.

Jens Kirk (V):

Fred og fordragelighed har været nøgleordene siden EF's – nu EU's – spæde start for snart 50 år siden og den fælles landbrugspolitik et af midlerne til, at vi holder sammen.

Vi har haft mange vigtige debatter herinde, men dette er en særlig vigtig debat. Vi skal diskutere den fælles landbrugspolitik og den midtvejsevaluering, der blev besluttet gennemført i forlængelse af mødet i DER i Berlin marts 1999.

Kl. 15.10

Den fælles landbrugspolitik er vigtig for Europa, men den er særlig vigtig for Danmark, for selv om vi producerer og eksporterer vindmøller, pumper, termostater og medicinalprodukter i stor stil, så er det den danske fødevarerproduktion, som udgør ryggraden i dansk økonomi.

Selv om danske landmænd kun udgør 2 pct. af den danske arbejdsstyrke, beskæftiger den danske fødevarerproduktion 183.000 personer, heraf 133.000 lønmodtagere. Alle disse mennesker får tilsammen godt 32 mia. kr. i løn. Dansk fødevarerproduktion skabte en værditilvækst på knap 80 mia. kr. sidste år og heraf eksporteredes to tredjedele; der eksporteredes med andre ord for næsten 60 mia. kr.

Det er indiskutabelt, at dansk velfærd er tæt knyttet til dansk fødevarerproduktion. Det er naturligtvis i den sammenhæng værd at pointere, at vi mener, at dansk fødevarerproduktion fremtidssikres ved at tage udgangspunkt i forbrugeren, men når vi diskuterer den fælles landbrugspolitik, diskuterer vi også meget andet. Den er forbundet med en lang række andre emner, og det er derfor ufattelig vigtigt at have øje for dem, også når der skal ændres på den fælles landbrugspolitik.

Der er forhandlinger i gang om landbrugspolitikken i WTO, den fælles landbrugspolitik er et vigtigt emne i udvidelsen, både for de nuværende og de kommende medlemslande, og sidst men ikke mindst forpligtede vi os på topmødet i Johannesburg til at sænke tilskuddet og toldmurene og arbejde for mere fri handel.

Når alt det er sagt, er der ingen tvivl om Venstres mål. Vi ønsker at bevare frihandelsaspektet i den fælles landbrugspolitik, at fjerne støtten og bureaukratiet.

Jeg vil gerne citere fra regeringsgrundlaget, hvor der står, at tilskud til landbruget gradvis skal afvikles på lige og fair vilkår:

»Til gengæld er det nødvendigt at nedsætte dansk landbrugs indenlandske omkostninger.

Derfor vil regeringen foreslå, at loftet over den primærkommunale grundskyld på produktionsjord på 12 promille i 2001 og 2002 videreføres i 2003. I takt med, at der gennemføres reduktioner af tilskud til landbruget, afvikles beskatningen af landbrugets produktionsjord.«

Fischlers oplæg til midtvejsevaluering af den fælles landbrugspolitik tager netop udgangspunkt i de store udfordringer, som vi står over for. Forbrugerne kræver billigere fødevarer, borgerne kræver miljøforbedringer, WTO kræver liberalisering, og udvidelsen stiller egne krav om forenkling og besparelse. Forslaget er tiltrængt, og fornyelsen er et forsøg på at komme væk fra planøkonomi, prisstøtte og bureaukrati og over til mere konkurrence med støtte rettet mod forbedring af fødevarer kvaliteten, miljøet, dyrevelfærd og udvikling af landdistrikterne som en sidegevinst.

Dette oplæg ser vi som noget positivt. Generelt kan forslaget til midtvejsevaluering deles op i to dele. Den ene del omhandler justering i henhold til Berlinaftalen, mens den anden del er mere fremtidsorienteret og skal ses som et forslag til udvikling af en fælles landbrugspolitik efter 2006.

Ifølge Europa-Kommissionens forslag skal støtten ikke længere været bundet til den faktiske produktion, men derimod rette sig mod opfyldelse af krav om miljø og fødevarer sikkerhed. Derudover skal en større del af støtten gives som landdistriktsstøtte.

Den besparelse, der opnås ved modulering f.eks., skal opspares i et fond, og midlerne skal over i landdistriktspolitikken, hvor midlerne kan være en hjælp til opfyldelse af EU-standarder på miljø-, fødevarer sikkerheds- og dyrevelfærdsområdet.

I Venstre finder vi, at Kommissionens forslag er et meget positivt og velafbalanceret forslag til videreudvikling af den fælles landbrugspolitik. Det er i fuld overensstemmelse med forbrugernes ønske, at den direkte støtte fjernes, at støtten overordnet set nedsættes, og at en del af støtten flyttes til indsats for miljø, forbrugersikkerhed, dyrevelfærd og udvikling i landdistrikterne. Men der er mange uklare punkter endnu, og vi er langt fra målet. Det er derfor for tidligt at konkludere noget præcist endnu, men det ser positivt ud.

Sluttelig vil jeg gerne på Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, De Konservatives, Det Radikale Venstres, Venstres og Kristeligt Folkepartis vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager fødevarerministerens redegørelse til efterretning og opfordrer regeringen til

- at arbejde for en langsigtet afvikling af den direkte landbrugsstøtte,
- at arbejde for at udfase alle eksportsubsidier og prisstøtteordninger i forbindelse med WTO-forhandlingerne,
- at arbejde for en afkobling af den samlede støtte fra produktionen i næste budgetperiode,
- at arbejde for, at landdistriktpolitikken tillægges større betydning og målrettes indsatser, der støtter forbrugersyn, fødevarer sikkerhed, fødevarer kvalitet, miljø og dyrevelfærd, og
- at arbejde for, at »Everything but Arms«-aftalen med de 48 fattigste lande åbner for alle landbrugsprodukter før 2009.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 13).

Kl. 15.15

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se ovenfor*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Der er tre, der har bedt om ordet til en kort bemærkning, og den første er Jørn Jespersen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det forslag til vedtagelse, som en lang række partier, et bredt flertal, har fremsat her, kan man vælge at tolke på to måder: Man kan være positiv, fordi der trods alt er en række positive ord og vendinger og begreber, og man kan være lidt mere skeptisk, fordi det jo er renset for operationelle målsætninger, tidsfrister og mere konkrete indsatser. Derfor synes jeg, at det for den fortsatte debat er meget vigtigt at få afklaret, hvad de enkelte punkter i forslaget rent faktisk betyder.

»En langsigtet afvikling«, hvad er det? Hvor når skal støtten være væk? Helt konkret: Hvor når er EU's landbrugsstøtte, den direkte støtte, afviklet efter det her forslag? Hvad arbejder man for?

»At udfase alle eksportsubsidier og prisstøtteordninger i forbindelse med WTO-forhandlingerne«, hvad betyder det? Betyder det, at man erkender, at det vil der komme et pres for, eller betyder det, at Danmark aktivt vil arbejde for, at EU fremlægger sådan et forslag, at vi aktivt formulerer det, og at vi gør det i forbindelse med

midtvejsevalueringen i 2004, sådan at det kan komme ind i WTO-forhandlingerne på passende vis, eller kan det vente?

Vedrørende »en afkobling«: Hvorfor først i næste budgetperiode? Kommissionen har jo lagt op til at gøre det ved midtvejsevalueringen nu inden den næste budgetperiode. Betyder det her, at Danmark vil afvente og dermed ikke støtte Kommissionen i at gøre det fra 2004?

Endelig aftalen med de fattigste lande, hvad betyder den konkret for sukker, ris og bananer, og hvorfor er der ikke yderligere markedsåbninger over for f.eks. Afrika?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg har jo haft lejlighed til at drøfte landbrugsstøtte med Venstre en del her de sidste par dage. Det har været spændende, og jeg er meget glad for det forslag til vedtagelse, vi har nået frem til.

Der er selvfølgelig også nogle ting, vi ikke har nået af diskutere. Den ene er netop strategien i forhold til WTO, hvor der jo findes to skoler, som hr. Jørn Jespersen har været inde på det. Den ene siger ligesom: Lad os prøve, før vi går ind i WTO-forhandlingerne, at finde en fælles strategi for EU-landene og offensivt føre den frem; den anden betragter lidt mere tilbagelænet WTO som nogle, der skal afsætte nogle rammer, som vi så kan udfylde.

Jeg har klart forstået vores drøftelser sådan, at vi selvfølgelig ønsker et offensivt udspil, og det kunne være spændende at høre lidt om, hvorvidt Venstre er enig i det – det går jeg ud fra, de er – men også, hvordan vi skal gøre det.

Den anden er ganske kort: Den kompensations, Venstre – det har vi så ikke nået at diskutere – hvis vi udfaser landbrugsstøtten, ønsker at give til landmændene i Danmark, vil man give den uden at kigge på, hvad der sker i de andre lande? Altså mener man faktisk, at der skal kompenseres krone for krone? For så er vi jo sådan set lige vidt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er meget overrasket over ordet langsigtet. Kan hr. Jens Kirk oplyse, hvorfor afviklingen skal være langsigtet? Hvorfor kan den ikke være hurtig? Er det sådan, at regeringspartierne vil være med til i det her forslag at erstatte ordet langsigtet med ordet hurtig? For det gør jo, synes jeg nok, en forskel.

Kl. 15.20

Jeg kan forestille mig, når ministeren kommer ned til ministerrådsmødet og franskmændene sidder og venter spændt på, hvad der nu kommer fra den danske regering, og den danske minister så siger: Vi ønsker en langsigtet afvikling. Puha, siger franskmændene så, det var dejligt, så slap vi for det.

Jeg tror altså ikke, det er så godt at bruge ordet langsigtet, så jeg vil godt spørge hr. Jens Kirk: Kunne man ikke lave det om? For så vil vi godt drøfte med regeringspartierne, om man kunne finde et fælles forslag.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu synes jeg jo, at hr. Jørn Jespersen skal opfatte det som et positivt forslag, og jeg vil bede hr. Jørn Jespersen lægge mærke til, at der ikke bare står markedsorientering, der står nedbringelse af den direkte støtte, og at støtten skal nedbringes på lang sigt.

Hvad er lang sigt så? Der kan jeg så sige med det samme til hr. Keld Albrechtsen: Min langsigtede plan er ikke nær så lang som den, hr. Keld Albrechtsen var ved at skitsere før, op til 2080. Jeg så gerne en lidt hurtigere afvikling, når vi når længere hen i dette årtusinde, men det ligger klart, at der er truffet en aftale nu i EU om, hvordan vi gør fra nu af til 2006, og budgettet ligger fast til 2013. Det må vi rette os efter. Og så venter vi på, at Fischler skal spille ud med de nye forslag, måske et revideret af det, vi allerede har set.

Jeg så gerne, at vi – og det er til både hr. Martin Lidegaard og hr. Jørn Jespersen – i EU var ret offensive i WTO og ligesom sagde: Hvad vil vi fra EU's side? Hvad kan vi tilbyde, for at det i hvert fald ikke skal være EU, der står i vejen for nogen ting? Det så jeg gerne.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Må jeg først sige, at det forslag til vedtagelse, som af hr. Jens Kirk er blevet fremsat på vegne af partierne, selvfølgelig er et offensivt forslag, der, som det også blev sagt i hr. Jens Kirks ordførertale, handler om, at vi nu skal have fjernet den urimelige støtte, der er, når det gælder EU's landbrugspolitik. Det skal kobles sammen med det internationale, og langsigtet handler det også om noget holdbart. I forslaget til vedtagelse er ord som udfase og afkobling afgørende ord, som er vigtige i forhold til dagsordenen.

Jeg tror nærmest, at hr. Jens Kirk indledningsvis fik sagt, at rygraden i dansk økonomi var landbruget. Det er måske at tage munden lige en anelse for fuld. Men jeg vil gerne spørge hr. Jens Kirk, om han ikke er enig med mig i, at i en situation, hvor verdens landbrugspolitik er blevet liberaliseret, vil også dansk landbrug stå dér og måske oven i købet endnu stærkere.

Det andet punkt, som jeg synes er vigtigt, er: Hr. Jens Kirk brugte undervejs ordene Berlinaf-taler og justeringer. Jeg håber, vil jeg gerne sige til hr. Jens Kirk, at vi er enige om, at Berlinaf-talerne omkring midtvejsevalueringerne også giver en reel mulighed for politiske reformer, som peger i den retning, som forslaget til vedtagelse ønsker det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Så fik vi at vide af hr. Jens Kirk, at med »langsigtet« håbede hr. Jens Kirk ikke, det ville strække sig helt frem til 2080, men hvor længe fik vi ikke rigtig belyst.

Måske beror Venstres holdning også på en misforståelse, for hr. Jens Kirk sagde, at det var aftalt frem til 2013, så det kunne vi ikke gøre noget ved før 2013. Jeg forstod tidligere på ministeren, at der er aftalt et loft, men at det ikke afskærer de enkelte medlemslande fra at fremsætte forslag, som medfører, at man begynder en hurtigere afvikling inden år 2013.

Jeg vil godt spørge, om hr. Jens Kirk er opmærksom på det, og hvis hr. Jens Kirk er opmærksom på det, om han så vil støtte, at det skal vi også gøre.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Henrik Dam Kristensen siger, at det her selvfølgelig er et offensivt forslag til vedtagelsen, og det er jo det, jeg håber jeg kan få bekræftet af Venstres ordfører at det er.

Men hvis det skal være et offensivt forslag til vedtagelse, så skulle det jo gerne være sådan, at alle parter, herunder regeringspartierne, kan bekræfte det offensive indhold.

Kl. 15.25

Med hensyn til det blev man altså ikke ret meget klogere af hr. Jens Kirks svar, så jeg prøver igen. Hr. Jens Kirk siger, at forslaget til vedtagelse nævner ordet nedbringelse af den direkte støtte. Nej, det gør det ikke. Forslaget nævner en »afvikling« af støtten, men en langsigtet afvikling. Vi har nu spurgt adskillige gange: Hvad

betyder langsigtet? Hvornår mener partiet Venstre, at støtten er afviklet og væk?

Så er der spørgsmålet om prisstøtten og det svineri, man laver med dumping af overskudsproduktion på de fattige landes markeder. Hvornår er det væk? Betyder det, at EU skal spille ud i 2004, så vi sætter dagsordenen i WTO? Hr. Jens Kirk siger, at det så han gerne osv., men hvad betyder vedtagelsen? Det er ikke så interessant, hvad hr. Jens Kirk gerne så; det interessante er: Hvad betyder vedtagelsen?

Og endelig afkoblingen, hvornår skal den være på plads? Støtter Danmark efter denne her vedtagelse, at der sker en afkobling i 2004?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg er enig med hr. Henrik Dam Kristensen i det, hr. Henrik Dam Kristensen sagde om Berlinaftalen, om 2006, og jeg er også enig med hr. Henrik Dam Kristensen i, at også efter en afkobling af støtten, en nedsættelse af støtten, vil dansk landbrug kunne klare sig. Men jeg vil gerne tilføje her – og det tror jeg også hr. Henrik Dam Kristensen mener – at det skal være under lige og fair vilkår, vi afskaffer og nedtrapper den støtte. Så vi er enige.

Lad mig endelig sige til hr. Keld Albrechtsen: Om det bliver før 2040, tør jeg ikke svare på, men jeg venter spændt på Fischlers nye oplæg, eller skal vi sige modificerede, nye støtteforslag, hans nye midtvejsevaluering. Hvilke forslag har han trukket ud? Hvad nyt kommer der ind? Er der lavet nogen beregninger på det ene og det andet? Det synes jeg vi skal have frem.

Jeg kan sige til hr. Jørn Jespersen med hensyn til afkobling, at for mig at se vil det være vanskeligt før 2006. Men vi venter spændt på hr. Fischlers forslag. For mig at se vil det være vanskeligt før 2006.

Jeg mener, alle bør være klar over, at den sektor, vi arbejder med, er som et skib, der er meget vanskeligt at få drejet ind i andre områder og få til at tilpasse sig andre ting, og derfor skal vi være forsigtige. Men vi venter spændt på Fischlers oplæg, og som jeg sagde før, ser jeg gerne, at EU i WTO-regi tager teten, for så har vi noget at spille ud med. Men der er altså 15 lande, der er sammen om disse ting. Derfor kan Danmark jo kun påvirke ét sted, og det gør vi så.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Denne her debat handler ikke om, hvad man tror Franz Fischler vil spille ud med på et senere tidspunkt; den handler om, hvad Danmark aktivt arbejder for. Og det er da bekymrende, at ordføreren for det største regeringsparti er fuldstændig ude af stand til at give svar på konkrete spørgsmål.

Da han nu ikke kan det, vil jeg bede fødevarerministeren om at afklare det. Hvad betyder det her forslag til vedtagelse? Hvad er en langsigtet afvikling? Hvornår er det afviklet? Hvornår er den direkte støtte, som kun er dybt skadelig, væk? Hvorfor er det vanskeligt at påbegynde en afkobling inden 2006? Det har Kommissionen foreslået. Hvorfor kan Danmark ikke støtte det? Hvis man kan starte i 2006, hvorfor kan man så ikke starte i 2004? Fødevarerøkonomisk Institut vurderer, at det kan ske inden for en periode af fra 2 til 5 år afhængigt af produktet, og det vi siger, at det første kan være afkoblet med virkning fra 2006 og det sidste i 2009.

Og endelig: Hvad er det, Danmark vil spille ud med i WTO omkring afvikling af den helt perverse eksportstøtte til at dumpe vores overskudsproduktion på ulandenenes markeder? Det må da kunne besvares, og hvis ikke Venstres ordfører kan, så vil jeg bede fødevarerministeren om at gøre det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, man må konstatere, at hr. Jens Kirk simpelt hen ikke svarer på de spørgsmål, vi stiller. Eller også er svaret, at regeringen venter – først på Kommissionen, så på 2006, så på 2013, så på USA osv.

Jeg synes, vi har stillet mange spørgsmål, hr. Jørn Jespersen og jeg, om tempoet, og jeg synes ikke, de er blevet besvaret. Jeg er enig i, at det jo så kan være, ministeren på et tidspunkt i debatten kan besvare dem mere præcist end hr. Jens Kirk.

Kl. 15.30

Men jeg synes, det er en sørgelig situation, vi står i, hvis vi efter den her debat må konkludere, at når formandskabet og Københavnstopmødet er overstået, så har Danmark ingen konkrete forslag til at komme i gang med en reformering af landbrugspolitikken, som alle ellers bedyrer at de er interesseret i at få. Men Danmark har ikke noget forslag. Regeringen har ikke noget forslag.

Regeringen venter. Regeringen sidder på sine hænder.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg sagde jo ikke til hverken hr. Jørn Jespersen eller hr. Keld Albrechtsen, at det var umuligt, men jeg forudså, at det ville være vanskeligt at starte den afkobling før 2006.

Jeg er altså af den mening og opfattelse, at der er 15 lande, som samarbejder om de ting her, og så skal vi komme med input. Men vi venter altså fortsat på et nyt, revideret udspil fra Fischler efter topmødet.

Vi har jo vedtaget en første fase for, hvordan det skal være frem til 2013. Det er jo vedtaget, hvordan den lille, sparsommelige – som nogle siger – nedtrapning skal være: et maksimalt loft på 1 pct., og hvis inflationen er 2 pct., så vil det automatisk være det. Det har vi vedtaget. Det er sat ind. Det vil sige, at budgettet er i orden.

Så må vi se, hvad vi så gør inden for det, når vi kommer til 2006. Men hr. Jørn Jespersen ved, at når 15 personer bliver sat sammen, og der skal laves noget konkret og noget godt, så kan det altså ikke gøres over en nat eller to. Der skal virkelig udarbejdes noget detaljeret noget, og det kan ikke gøres, tror jeg, hverken på et kvarter eller et halvt år.

Derfor er det måske for hr. Jørn Jespersen et lidt undvigende svar, der er givet af hr. Jens Kirk fra Venstre.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil godt lige supplere hr. Jens Kirks kommentarer. For så vidt angår den direkte støtte, ligger der jo allerede i midtvejsevalueringen et forslag om at overføre midler fra den direkte støtte til landdistriktspolitikken. Det er også derfor, jeg sagde, at man inden for den budgetramme, der er lagt, sagtens kan foretage ændringer af den europæiske landbrugspolitik, dvs. overføre midler fra hektarstøtten til områder, som i dag hører under landdistriktspolitikken.

I øvrigt kunne jeg meget vel forestille mig, og jeg ville også finde det nødvendigt, at vi udvider de muligheder, der i realiteten i dag ligger i landdistriktspolitikken, så der bliver flere værktøjer til rådighed end dem, vi kender i dag.

Jeg kunne bl.a. forestille mig, at forskning og innovation indgik som en del af landdistriktspolitikken, altså af søjle 2-midlerne. Det havde vi i øvrigt en drøftelse om på det uformelle rådsmø-

de i Nyborg i september måned, og der var en meget positiv holdning fra de andre europæiske lande.

Men der kunne være masser af forskellige muligheder. Det kunne bl.a. være rådgivning, som også kunne ligge i en søjle 2-model. Så det udspil, som kommissæren er kommet med, indikerer jo klart, at det er den vej, man ønsker at bevæge sig. Der er så lagt op til, at 20 pct. af den direkte støtte, vi kender i dag, skal overføres til søjle 2.

Jeg er selvfølgelig fuldstændig enig med hr. Jens Kirk i, at vi ikke kan sætte årstal på, hvornår den direkte støtte er udfaset. Men jeg kan godt love hr. Jørn Jespersen, at det ikke skal skorte på dansk medvirken til at få denne her diskussion accelereret, for vi har den klare opfattelse i regeringen, at dansk landbrug er ekstremt gearret til at klare sig i en konkurrencesituation, hvor den direkte støtte bliver udfaset, altså en degressiv model.

Med hensyn til afkoblingen ligger den som et element i midtvejsevalueringen, og der er ikke nogen tvivl om, at kommissæren lægger overordentlig stor vægt på netop det punkt. Det gør han, fordi det er utrolig vigtigt at have afkoblet støtten, når vi skal ind og diskutere WTO.

Der bliver jeg nødt til at sige, at det amerikanske udspil, Farm Bill, de nye elementer, der ligger i den amerikanske støttepolitik, ikke har været befordrende for den diskussion, vi har haft i Europa, fordi amerikanerne i realiteten går lige den modsatte vej, nemlig lægger ekstra støtte ind, hvor vi jo har et klart ønske om, at det skal gå den modsatte vej.

Kl. 15.35

Men i de diskussioner og i den drøftelse, vi skal have, bliver jeg nødt til endnu en gang at understrege, at vi fra regeringens side har et klart ønske om, at der på sigt skal ske det med landbrugsstøtten i EU. Vi kan ikke føre national politik på det her område, og jeg ville ikke vove at sætte et årstal på, men som sagt bidrager vi gerne til så hurtig en afvikling, som det vil være muligt i samarbejde med de 14 andre lande.

Første næstformand (Svend Auken):

Det er jo egentlig et spørgsmål til hr. Jens Kirk, men nu er ministeren blevet inddraget, og jeg vil give spørgeren til hr. Jens Kirk, der spurgte ministeren i forbindelse med sit spørgsmål til hr. Jens Kirk, nemlig hr. Jørn Jespersen, lejlighed til ét spørgsmål eller én kommentar. Derefter fortsætter vi.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg takker for velviljen og håber, at det med ét spørgsmål vil være muligt at få svar på de spørgsmål, der allerede er stillet mange gange uden at være blevet besvaret.

Se, det her handler jo ikke om, hvad vi tror, at 15 lande kan blive enige om. Det handler om, hvad der er dansk politik, hvad vi vil prøve at præge beslutningerne med. Og det er da utroligt, at man af ordfører og minister fra det største regeringsparti ikke kan få et svar på, hvordan man fra dansk side vil søge at få det her løst.

Vi har intet fået at vide om den langsigtede afvikling. Hvad betyder det? Det er på sigt – 2040. Man kan da ikke være bekendt at vedtage noget i Folketinget, som er så uklart. Det kan alle jo sige uden at forpligte sig til noget, uden at det kræver noget efterfølgende.

Derfor får man da en mistanke om, at man har de pæne ord af hensyn til sin liberalistiske ideologi, men i virkelighedens verden er man meget godt tilfreds med, at det bliver udskudt, udskudt, og at landbrugsstøtten fortsætter.

Hvorfor kan afkoblingen ikke besluttes i 2004? Det har vi ikke fået noget svar på. Det er da det, Kommissionen lægger op til. Hvorfor kan man ikke fjerne den produktionsforvridende del af det direkte tilskud ved at afkoble det fra produktionen og så sige, at det bliver udbetalt mere generelt? Så præger det da i hvert fald ikke landmændenes produktionsbeslutninger og skader dermed ikke hele prisstrukturen. Støtter Danmark, at det sker med virkning fra 2004, altså en påbegyndt ændring på det tidspunkt?

Det sidste, da jeg kun har ét spørgsmål, handler om WTO-forhandlingerne og spørgsmålet om at stoppe den mest perverse del af EU's landbrugspolitik, nemlig dumpingen på de fattige landes markeder. Vil vi støtte, at den bliver afskaffet øjeblikkelig over en kun 1-2-årig periode?

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Med hensyn til WTO-forhandlingerne arbejder man i øjeblikket på det, der hedder modaliteterne, altså hvordan vi inden udgangen af marts måned skal have fundet en model for, hvordan vi kommer videre. Dér bidrager Danmark positivt. Men det er jo, som hr. Jørn Jespersen formodentlig er vidende om, Kommissionen, der for-

handler på EU's vegne, men selvfølgelig med input fra de enkelte lande. Det er helt indlysende.

Der har vi et klart ønske om, at forhandlingerne om den afkobling, som hr. Jørn Jespersen er meget optaget af, i realiteten kan starte, så snart Fischler har fremsat sine konkrete forslag, som jeg sagde måske i december, måske bliver det først i begyndelsen af det nye år, hvor modaliteterne uden tvivl vil være et af elementerne, og det støtter vi fra regeringens side.

Hvorvidt det så kan træde i kraft i 2004 eller 2006, tør jeg ikke komme med noget konkret bud på, fordi Kommissionen i øjeblikket bl.a. også arbejder på nogle spørgsmål, som de enkelte medlemslande har stillet, om virkningerne af en sådan afkoblet model.

For hr. Jørn Jespersen må jo ikke være blind for, at det ikke er alle lande, der er positivt optaget af sådan en model, fordi man jo trods alt ønsker, at der også opretholdes en eller anden form for produktion i områder, som man ellers kunne forestille sig ikke ville være særlig attraktive at holde en produktion kørende i.

Så holdningerne er meget forskellige, og det er klart, at man jo også bliver nødt til at forholde sig til det. Det dér med at tromle en mindretalsbeslutning igennem, den mulighed eksisterer selvfølgelig heller ikke inden for EU's område. Men jeg håber, at hr. Jørn Jespersen har forstået det, ellers rækker mine pædagogiske evner ikke.

Første næstformand (Svend Auken):

Henrik Dam Kristensen som ordfører.

Kl. 15.40

Henrik Dam Kristensen (S):

EU's landbrugspolitik er en dyr fornøjelse. Det er den både for Fællesskabets forbrugere og for verdens fattigste fødevarerproducenter. EU's landbrugspolitik koster over 300 mia. kr. om året. Det svarer til ca. halvdelen af det fælles budget, og den er rettet imod blot 4 pct. af Unionens indbyggere. At det så samtidig er den mest velbeslåede del af EU's fødevarerproducenter, der modtager den største del af landbrugsstøtten, viser egentlig kun, hvor grotesk det hele er.

Når jeg starter med den konstatering, er det ikke, fordi jeg er imod den aftale, der blev indgået på topmødet i Bruxelles i forrige uge, for det er den, der baner vejen for den udvidelse, som er det allervigtigste. Men jeg vil gerne understrege, at nogle af de nuværende EU-lande, der i dag modtager mest støtte, også tog deres opbakning til udvidelsen ret dyrt betalt. Derfor

har det også været helt afgørende, at både statsministeren i kommentarer efter topmødet i Bruxelles og fødevareministeren her i dag klart har givet udtryk for, at Berlinaftalen fra 1999 står uantastet. Og sagt til hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen: Det er måske der, man skal tage sit udgangspunkt for også at forstå bl.a. forslaget til vedtagelse, der ligger her i dag. Jeg skal vende tilbage til det. Men Berlinaftalen står uantastet, hvilket er helt afgørende.

EU's landbrugspolitik rammer ikke blot skatteyderne, men også forbrugerne. Faktisk har vi en beregning fra OECD, som viser, at vi har en merpris på vores fødevarer, som ligger mere end 27 pct. over det niveau, vi ellers ville kunne have nøjedes med, hvis ikke vi havde den kraftige, direkte støtte. Så der er ingen tvivl om, at den er dyr, og for en ganske almindelig dansk familie er det i omegnen af 7.500 kr., den koster ekstra om året.

Derfor er der selvfølgelig et ganske akut behov for en reform af EU's landbrugspolitik, og det skal ses i sammenhæng med, at der også er begrænsede budgetmuligheder i EU. Vi ved alle sammen, at vi indbetaler 1,27 pct. af medlemsstaternes samlede BNP, og når man så på forhånd til landbrugspolitikken har brugt halvdelen af budgettet, så er der ikke så meget til alle de andre fællesskabsområder, som vi gerne vil gøre noget for.

Også i forhold til omverdenen volder landbrugspolitikken problemer. Det gælder både handelspolitisk og dermed også vores mulighed for at optræde med gennemslagskraft, når det gælder WTO og udviklingspolitikken.

Der er for mig heller ingen tvivl om, at når det gælder verdens allerfattigste lande, så er den fælles landbrugspolitik på mange måder en hæmsko, og derfor er jeg afgørende optaget af, at vi, når det gælder »Everything but Arms«, i forslaget til vedtagelse har været med til at sikre, at der kan ske noget mere.

Jeg vil gerne give et par enkelte kommentarer til selve forslaget til vedtagelse. For det første skal der ikke være nogen som helst tvivl om, at dette forslag til vedtagelse tager afsæt i, at Danmark skal præge de kommende debatter om landbrugspolitikken positivt, når det gælder udvikling af støtten. Vi havde op til topmødet i Bruxelles denne situation, at der var fire lande, som ønskede afvikling af støtten og ønskede at få sat nogle klare markeringer ind i forhold til topmødet i Bruxelles. Der var 11 lande, som var mere henholdende. Efter vedtagelsen af forsla-

get til vedtagelse i dag står det nu 5-10, for nu er Danmark på det hold, som ønsker en hurtig og direkte afvikling af støtten. Det er det, der står i punkt et.

Det andet, som er helt afgørende, er, at Danmark med forslaget til vedtagelse forpligter sig til, når det gælder WTO-forhandlinger, at spille en konstruktiv rolle og er med til at sørge for, at EU's prioriteter er afviklingen af subsidier. Dermed kan vi gøre noget ekstraordinært også for alverdens allerfattigste lande.

Endelig er der en afkobling, som ministeren var inde på før. Og det andet sidste, jeg skal sige her, er, at vi i hele länddistriktspolitikken bruger den del af EU's landbrugsstøtte, der vil være tilbage – for det vil der være, det ønsker vi i hvert fald som parti – til at sikre, at der bliver bedre miljøpolitik, bedre forbrugerpolitik, bedre dyrevelfærds politik og de ting, der så præcist er angivet her i punktet i forslaget til vedtagelse.

Det sidste punkt på dagsordenen er, at vi skal arbejde for, at »Everything but Arms«-aftalen med de 48 fattigste lande, hvor der nu er en aftale om, at de fra 2009 skal have adgang med deres produkter, skal ske allerede før. Det synes jeg er et både konstruktivt og fremadrettet forslag til vedtagelse, som er med til at forpligte regeringen, og det synes jeg er godt.

Kl. 15.45

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu siger hr. Henrik Dam Kristensen, at det forslag til vedtagelse, som Socialdemokratiet er med i, vil forpligte regeringen, og regeringen vil være forpligtet til at præge forhandlingerne, kunne man forstå. Hvad er det helt præcis, regeringen bliver forpligtet til at foreslå i EU ud over at vente på Kommissionen?

Så siger hr. Henrik Dam noget, og det var jo det spørgsmål, jeg stillede hr. Jens Kirk tidligere, og som jeg fik et negativt svar på. Jeg spurgte: Kunne man erstatte ordene langsigtet afvikling med ordene hurtig afvikling? Nu siger hr. Henrik Dam Kristensen, at langsigtet i virkeligheden betyder hurtig, men vi fik at vide af hr. Jens Kirk, som jo dog trods alt repræsenterer det ene af regeringspartierne, at det var der ingen mulighed for. Det var ikke muligt at få erstattet ordet langsigtet med ordet hurtig.

Jeg synes, det er noget værre rod, Socialdemokratiet er ude i her, men det kan være, at hr. Henrik Dam Kristensen kan forklare det.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan da bedre lide den udlægning af forslaget til vedtagelse, som hr. Henrik Dam Kristensen kommer med, end jeg kunne lide den udlægning, som hr. Jens Kirk *ikke* kom med.

Men ikke desto mindre er det jo væsentligt at finde ud af, hvad vedtagelsen rent faktisk betyder, for hvis regeringen tolker den anderledes, end Socialdemokratiet gør, er det jo ikke så godt.

Derfor omkring afviklingen: Tolker Socialdemokratiet denne her vedtagelse på den måde, at der i 2006, som det jo oprindeligt var meningen, bliver vedtaget en endelig afvikling, så man kan se et sluttidspunkt, så landbruget også får meget god tid til at vænne sig til det? For ellers kommer vi jo i den situation, at man i 2013 siger: Nej, man kan ikke vedtage en afvikling nu, for det har vi ikke forberedt landbruget på, og så kan det ikke lade sig gøre. Og så kan vi fortsætte én gang til med en ny periode.

For det andet: Mener Socialdemokratiet, at denne her vedtagelse betyder, at man kan påbegynde en afkobling allerede her fra 2004, når der kommer et forslag fra Kommissionen?

Og for det tredje: Mener Socialdemokratiet, at forslaget betyder, at man med det samme, det vil sige i løbet af 1-2 år, vedtager en total afskaffelse af alle eksportsubsidier, sådan at det kan indgå som et offensivt element i WTO-forhandlingerne?

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Der skal ikke herske nogen tvivl om – det er i øvrigt kraftigt understreget af både hr. Jens Kirks tale og af fødevareministerens tale og af fødevareministerens svar og af hr. Jens Kirks svar – at Danmark arbejder for, at den direkte landbrugsstøtte skal afskaffes. Vi gør, hvad vi kan, i EU-sammenhæng for, at det sker så hurtigt og direkte som overhovedet muligt. Derfor: Ja, kan der samles et flertal, som kan sikre det i forbindelse med midtvejsevalueringen fra 2006, så arbejder Danmark selvfølgelig for dét, men vi kobler det også, hvad jeg synes er vigtigt at sige, til WTO-forhandlingerne. Der står her, at de to mål, de to ting, hænger sammen, og det er et dansk prioriteret mål.

Det andet er: Kan man begynde afkoblingen allerede i 2004? Det synes jeg faktisk fødevareministeren gav et svar på lige før.

Det sidste er, om vi skal afskaffe eksportsubsidierne inden for 1-2 år. Der må jeg sige til hr.

Jørn Jespersen: Jeg ser gerne, at vi er meget offensiv på det her område, men vi skal heller ikke være naive. Derfor handler det selvfølgelig også om, hvor langt vi kan drive WTO – og læs her: først og fremmest USA i WTO-sammenhæng – men at EU skal være offensiv i udspillet, det ligger i øvrigt også i både hr. Jens Kirks og fødevareministerens taler her fra tidligere i dag. Så jeg har ikke nogen problemer med det.

Derfor er det jo i realiteten, når alt kommer til alt, hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten, som er ude i noget værre snavs. For her har vi igen en situation, hvor man kan gå og have fanen så højt og have alle de korrekte meninger, men konkret arbejde er trods alt, sagt til hr. Keld Albrechtsen, betydeligt mere værd.

Nu er der et bredt flertal i Folketinget, som med forslaget til vedtagelse og talen her i dag siger, at det er en dansk prioritet at benytte de lejligheder, der er i EU-sammenhæng og i international sammenhæng, til at arbejde både aktivt og konstruktivt for at få ændret verdens fødevarerpolitik. Det er en fødevarerpolitik, som i realiteten er pervers i sin nuværende udformning, hvilket jeg gjorde ret meget ud af indledningsvis at beskrive.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Så ville jeg godt stille et spørgsmål til hr. Henrik Dam Kristensen. Hvis man nu fra Socialdemokratiets side mener, at det her forslag til vedtagelse betyder, at landbrugsordningerne skal afvikles hurtigst muligt – det var det udtryk, den socialdemokratiske ordfører anvendte – hvorfor står der så nærmest det modsatte i det forslag, man er med til at fremsætte, nemlig hvor ordet langsigtet bruges. Langsigtet betyder altså nærmest det modsatte af hurtigst muligt. Det går jeg ud fra at vi kan være enige om, ellers bliver sproget jo umuligt at bruge som redskab til en fornuftig debat. Så man har altså skrevet det modsatte på papiret end det, man nu påstår at man mener.

Kl. 15.50

Så kom hr. Henrik Dam Kristensen til at sige, at eksportstøtteordningerne ville man ikke være med til at afskaffe, før USA også ville det. Så har jeg misforstået hr. Henrik Dam Kristensen, men jeg syntes, jeg hørte noget i den retning. Hvorfor skulle vi ikke bare gøre det med det samme? Det er jo fuldstændig urimelige ordninger over for ulandene, og nu antyder Socialdemokratiet, at det også er noget, der kan trække i langdrag. Det

må da være en dansk holdning og Socialdemokratiets holdning, at Danmark skal foreslå i EU, at de bare skal væk, og at det skal være nu.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Situationen er den, at EU giver betydeligt mere i landbrugsstøtte til sine egne bønder, end vi giver i udviklingsbistand til alle de fattige i hele verden. Oven i købet er det sådan, at vi, når vi får en overskudsproduktion i EU på grund af støtten, giver støtte til at eksportere den til langt under produktionsprisen til de fattige lande, og vi ødelægger derved deres erhvervs muligheder.

Det er hykleri i syvende potens, og derfor er det helt afgørende, at EU nu stopper det hykleri og giver et klart tilsagn om, at man er parat til meget hurtigt i løbet af 1-2 år at afvikle alle eksportsubsidier og prisstøtte og spiller offensivt ud med det i WTO. De forhandlinger er jo i gang, så vi har ikke god tid.

Jo før vi kommer med det udspil, jo større chance har vi for at præge forhandlingerne og gøre noget af den skade, vi har forvoldt på ulandene, god igen. Derfor håber jeg, at jeg kan opfatte hr. Henrik Dam Kristensens svar på den måde, at det, der er formålet med vedtagelsen, er, at Danmark arbejder for, at EU til WTO meget hurtigt sender det signal, at vi er parate til, også uden USA, at afvikle vores prisstøtte og dermed afskaffe dumping på de fattige landes markeder.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil gerne sige til både hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen: Den sidste pind er jo ikke tilfældig. Den sidste pind siger, at vi vil arbejde for, at »Everything but Arms«-aftalen med de 48 fattigste lande åbner for landbrugsprodukter før 2009. Det vil sige, at det er en direkte tilskyndelse. For de allerfattigste lande vil vi forbedre den aftale, der er givet dem, som er fra 2009.

Den anden del er, at der i pind 2 står, at vi vil arbejde for at udfase alle eksportsubsidier og prisstøtteordninger i forbindelse med WTO-forhandlingerne. Det skal tages alvorligt.

Jeg gider bare ikke her i dag stå og sige, at det er sådan noget, vi kan klare inden for 1-2 år. Jeg vil også gerne sige helt præcist, at det her også handler om, at vi kommer i en position, hvor USA klart og tydeligt kan fornemme, at Europa mener det alvorligt. Det er det, der er den danske prioritet.

Jeg vil ikke give til kende, at vi i sådan lidt misforstået godhed nu skal gå hurtigere frem, for det er jeg ikke sikker på at vi kan. Men der skal bare ikke være nogen tvivl om, at pind 2 er en klar tilkendegivelse af, at vi fra dansk side vil presse først EU til at være så konstruktiv i forhold til både eksportsubsidier og prisstøtteordninger, som vi overhovedet kan, og derefter have så stærkt et EU-mandat i forhold til WTO-forhandlingerne, som det overhovedet kan lade sig gøre. Det er klart det, der står i pind 2.

Så jeg tør ikke her i dag, sagt til hr. Jørn Jespersen, stå og give tidsintervaller i forhold til det. Men det er det, der er prioriteten i forhold til pind 2.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jo, men f.eks. et land som Kenya tilhører jo ikke de 48 allerfattigste LDC-lande, om end det er ganske tæt på, at det burde.

I Kenya er stort set al produktion af hvede og majs stillet i bero, fordi produktionen er blevet smadret af de rige landes dumping af vores overskudsproduktion til langt under produktionsprisen. Det kan vi ganske simpelt ikke være bekendt. Derfor er det afgørende, at der er nogle lande, der tør gøre op med den perverse støtteordning. Jeg ved da godt, at ingen kan garantere, at vi kommer igennem med det i EU, men det første skridt er da at fastlægge, hvad der er dansk politik.

Kl. 15.55

Derfor håber jeg, at vi kan få en klar bekræftelse på, at det, der er dansk politik, er at arbejde for, at EU i løbet af ganske kort tid, og det betyder 1-2 år, kommer med et udspil om, at nu afskaffer vi eksportsubsidierne og al prisstøtte, holder op med at dumpe vores overskudsproduktion på de fattige landes markeder og spiller offensivt ud med det i WTO, så der er nogle, der sætter den dagsorden. Det er jo et af de steder, hvor USA er relativt nem at få i tale, og derfor burde det kunne lade sig gøre.

Så jeg trænger bare til en klar dansk stemme, velvidende at vi ikke har nogen garanti for, hvordan de efterfølgende forhandlinger går. Men en klar dansk politik må da kunne fastlægges.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Keld Albrechtsen. Derefter er det hr. Henrik Dam Kristensen, og så går vi videre.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Vi fik ikke noget svar på mit spørgsmål. Hvis det var sådan, at forslaget til vedtagelse skulle betyde, at landbrugsordningerne skulle afvikles hurtigst muligt, hvorfor skriver man så i stedet for, at de skal afvikles på lang sigt, langsigtet, hvilket jo på almindeligt dansk betyder det modsatte af det, som hr. Henrik Dam Kristensen uddrager af teksten.

Så må jeg indrømme, at jeg blev meget forvirret over, hvad det egentlig var, Socialdemokratiet mener om eksportstøtten, for jeg troede, vi var enige om, at den eksportstøtte er så ondartet over for ulandene, at den skal væk, og at den skal væk nu. Dér er der ingen grund til at tale om afviklinger, ikke engang over 5 år. Det går jeg da ud fra. Eller det troede jeg. Jeg havde egentlig før den her debat regnet med, at på det punkt var alle enige. Men nu viser det sig så, at det åbenbart også skal syltes og trækkes i langdrag. Det synes jeg godt nok er skuffende at høre.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Henrik Dam Kristensen: Er det sådan, at Socialdemokratiet mener, at Danmark skal spille ud med en omgående afvikling af eksportstøtten?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Henrik Dam Kristensen, og derefter går vi videre til hr. Christian H. Hansen.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg kunne ønske mig, at hr. Keld Albrechtsen til natlæsning måske tog et uddrag af folketingsdebatten her, for så ville han kunne se, at der rent faktisk er givet præcise svar, også i forhold til WTO-delen. Jeg skal gøre det en gang til.

Må jeg godt lige repetere, hvad det var, jeg indledningsvis sagde efter at have omtalt EU's landbrugspolitik over for verdens fattigste lande: Effekten heraf er klart negativ for den tredje verden, eftersom landbrugspolitikken er direkte medvirkende til at hindre at få fair markedsvilkår for landbrugsprodukter for verdens allerfattigste lande.

Det var præcis, hvad jeg sagde i min indledning, for det er jo fuldstændig korrekt, som både hr. Jørn Jespersen og hr. Keld Albrechtsen har gået efter, at den støttede landbrugsproduktion, hvad enten den kommer fra EU, Australien, USA eller fra Canada, er til direkte skade for verdens allerfattigste lande.

Jeg synes i øvrigt, at eksemplet Kenya er ganske udmærket. Vi har så valgt her i forslaget til vedtagelse præcis at tage afsæt i de 48 allerfattigste lande og sige: Vi vil gerne arbejde for, at vi før 2009, som det ellers er aftalt, åbner op for deres produkter.

Det er altså nu en dansk prioritet, og det vil der bliver arbejdet for. Så bliver jeg nødt til i forhold til eksportsubsidier og prisstøtte at fastholde, at det selvfølgelig også er en ting, som er koblet til WTO-forhandlingerne.

Og til hr. Keld Albrechtsen siger jeg det én gang til: Når vi har vedtaget det her forslag til vedtagelse, er det nu den danske regerings opgave at arbejde for, at det sker målrettet som en EU-prioritet i forhold til de WTO-forhandlinger, som er i gang. Det har ministeren i øvrigt også bekræftet.

Christian H. Hansen (DF):

Landbrugsstøtten tegner sig i dag for omkring halvdelen af EU's budget. Den blev gradvis indført omkring 1958 for at sikre forsyningen af fødevarer og stabilisere markederne, sikre landmændenes indtjening, forbedre produktiviteten og sikre nogle mere rimelige forbrugerpriser.

For at opnå de mål indførte man i sin tid bl.a. importafgifter, eksportstøtte og garanti priser på landmændenes produkter. Samtidig har man gradvis flyttet vægten fra prisstøtte til typer af mere direkte tilskud i form af bl.a. støttebeløb pr. ha samt de såkaldte dyrepremieordninger osv.

Alligevel er det sådan, at meget af den direkte støtte er med til at fremme produktion af eksempelvis visse afgrøder. Det er vel også derfor, at EU er under et større pres fra WTO om at få gennemført nogle nye reformer på området her.

Kl. 16.00

Man kan vel godt driste sig til at sige, at EU faktisk har valgt at følge en traditionel og beskyttende politik over for sine egne producenter, altså landmændene.

Jeg vil da også gerne slå fast, at der ikke skal herske nogen tvivl om, at Dansk Folkepartis holdning på det her område er, at der fortsat skal arbejdes for en tilpasning af den fælles landbrugspolitik, hvor netop begreber som nedsettelse af den direkte støtte, forbrugerenssyn, fødevarer sikkerhed og fødevarer kvalitet og ligeledes miljø og dyrevelfærd bliver sat i højsædet. Det er det klare signal, vi fra Dansk Folkepartis side gerne vil sende til regeringen, og det må være de mål, regeringen skal arbejde for.

Hvis man ser realistisk på mulighederne i EU for at køre i den retning, ja, så skal det heller ikke være nogen hemmelighed, at med den forøgelse, man i USA har lagt på budgetterne for landbrugsstøtten, ja, så er det i hvert fald med til at slå ønsket om frie markedsvilkår og en total fjernelse af støtten på længere sigt noget tilbage. Der er ingen tvivl om, at den nye landbrugslov i USA er medvirkende til, at begrebet »landbruket på støtten« desværre vil blive ved med at klinge i nogle år endnu.

Der er heller ingen tvivl om, at det danske landbrugerhverv – i øvrigt et stolt erhverv, og det har det grund til at være – overordnet er modstander af den massive støtte. Man har i debatten herhjemme både i aviser og på tv set, at mange danske landmænd faktisk ønsker en nedtrapning af den direkte støtte fra EU.

Men det fjerner jo ikke det faktum, at vi i EU taler om en gigantisk landbrugsstøtte på omkring 700-750 mia. kr. om året, og det fjerner heller ikke det faktum, at landbrugsstøtten i Vesteuropa resulterer i højere skatter og en lavere økonomisk vækst og dyrere fødevarer som nogle af konsekvenserne.

Og så er det jo, at man kan melde hårdt ud og sige: Afskaf landbrugsstøtten, få billigere fødevarer og spar millioner af skatte kroner. Den konklusion kunne jeg faktisk godt driste mig til at sige at jeg er enig i. Jeg må indrømme, at jeg kun har hovedrysten tilovers, når jeg hører nogle af EU's landbrugsministre sige, at hvis vi fjerner eller ændrer støtten, vil det være slut med at dyrke afgrøder i marginale områder, hvor det ikke kan betale sig. Dermed er der faktisk nogle, der direkte siger, at det vil være slut med at lave noget, som rent samfundsøkonomisk ikke kan betale sig. Ja, og hvad så? Jeg synes faktisk, at det ville være et stort fremskridt, hvis det skete. Ville det være så dårligt, hvis vi begyndte at lave det, vi er gode til, og ikke lukrere på, hvad det er der giver mest i støtte?

Mange eksperter har faktisk også været inde på, at såfremt man ser direkte på landbrugsstøtten, altså den direkte støtte, eksportstøtten, toldmure osv. rent samfundsøkonomisk, så er der kun er én fornuftig ting at gøre: at fjerne støtten, og i højere grad lade markedskræfterne bestemme, hvor produktionen skal foregå.

Mange økonomer er enige i, at det ville udløse gigantiske velfærdsgevinster, ikke kun i verdens rige lande, men også i verdens fattigste lande. Og økonomerne siger direkte, at vi vil få billigere fødevarer, vi vil spare milliarder til den di-

rette støtte, vi vil få en masse mennesker, som i dag er afhængige af støtten, til at lave det, de er bedst til, og som markedet efterspørger. Alene i det samlede EU ville bruttonationalprodukterne stige med omkring 110 mia. kr. årlig, hvis man reformerede landbrugsstøtten fuldstændig.

Jeg vil gerne sige, at jeg faktisk er enig med de økonomer, der er kommet frem til dette. Og det er ikke, fordi man altid skal være enig med økonomer, men man kan somme tider godt lytte til dem. Vi har for nylig i Folketinget også haft et COSAC-møde netop omkring landbrugspolitikken og midtvejsreguleringen, hvor mange af de her ting også er kommet frem.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det er nødvendigt, at der sker noget på det her område, og det er der efter vores opfattelse også lagt op til med midtvejsreguleringerne. Jeg vil også gerne sige, at vi godt kunne have haft et ønske om, at tempoet var skruet noget i vejret i forhold til de udspil, der ligger i dag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, nu står vi jo så i den forbløffende situation, at Socialdemokratiet har sagt, at de egentlig mente, at det skulle have været en hurtig afvikling, selv om der står langsigtet i forslaget. Og nu siger Dansk Folkeparti, at de sandelig også gerne havde ønsket, at det havde været et bedre forslag, og at der havde været en hurtig afvikling.

Kl. 16.05

Så er det altså bemærkelsesværdigt, at Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti i den grad lader sig trække rundt i manegen af regeringspartierne, at det, man ønsker, nemlig en hurtig afvikling, bliver til et forslag til vedtagelse om, at det skal ske på lang sigt og i morgen-aldrig. Det er da mærkeligt.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Christian H. Hansen: Hvis vi nu kan overtale hr. Henrik Dam Kristensen til sammen med SF og Enhedslisten at fremsætte et andet forslag, hvor ordet langsigtet erstattes med ordet hurtig, vil Dansk Folkeparti så være med til, at vi her i Folketingssalen vedtager et sådant forslag og dermed får pålagt regeringen, at afviklingen skal gå hurtigt og ikke langsigtet?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg tror ikke, hr. Keld Albrechtsen får så meget ud af sine semantiske øvelser. I øvrigt tror jeg da også, at Venstres ordfører ville synes, at en afvik-

ling inden år 2040 er meget hurtig, så det er ikke sikkert, at den slags øvelser giver de store resultater.

Men det er jo interessant med de meldinger, der kommer fra Dansk Folkeparti, for det, som dette her forslag til vedtagelse jo lægger op til, er, at vi i Folketingets Europaudvalg skal give nogle mandater til regeringen i nogle kommende forhandlinger, og der er det jo så lidt interessant, hvordan flertallet fortolker vedtagelsen.

Derfor vil jeg gerne spørge Dansk Folkeparti, om Dansk Folkeparti fortolker denne her vedtagelse på den måde, at der senest i år 2006 skal laves en færdig plan for afvikling med årstal, tidsfrister, procentsatser og sådan noget, sådan at man i hvert fald kommer med en udmelding på det tidspunkt om, hvornår støtten er væk. Betyder det også, at Dansk Folkeparti fortolker det på den måde, at Danmark skal arbejde for, at EU aktivt spiller ud i WTO med et forslag om at afvikle alle eksportsubsidier i løbet af 1-2 år?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Der var en, der var to, der var tre, nu er der så fire. Jeg skal prøve at nå de to herrer pædagogisk. Nogle har jeg allerede opgivet.

Jeg vil gerne klart sige, at vi i Dansk Folkeparti ønsker, at det her foregår så hurtigt som muligt. Og det er også det, vi mener, der står i dette her forslag til vedtagelse. Så kan man jo så resten af eftermiddagen diskutere fortolkningen af, hvad »hurtigt« er. Er det om 1 år? Er det om 2 år? Sådan kan man blive ved med at køre debatten i dag.

Det er egentlig utroligt, at når man får nogle svar fra nogle partier, der står bag et forslag til vedtagelse, så skal man have dem ind med skeer flere gange i løbet af en eftermiddag, og så har man alligevel ikke forstået det. Med hensyn til hr. Jørn Jespersens spørgsmål mener vi, at regeringen skal arbejde for det her så hurtigt som overhovedet muligt, og det mener vi også helt klart der står i dette her forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Så er vi jo altså nået dertil, hvor man må konstatere, at det, som flertallet om lidt vil vedtage, kan rubriceres som vrøvl. Ganske enkelt vrøvl.

Man påstår, at det, man vedtager, er, at det skal gå hurtigt, og så bruger man ordet langsigtet, altså »på lang sigt«, som betyder det mod-

satte, og det vedtager man så. Og så ved vi altså i realiteten intet om, hvad regeringen vil gøre.

Regeringen er ikke blevet forpligtet af noget som helst af et flertal i Folketinget. Regeringen kan sætte sig på sine hænder og foretage sig absolut ingenting og vente på, at Kommissionen, som for længst burde være kommet med noget, engang efter Københavnstopmødet kommer med en eller anden rapport, og så kan man godkende et budget, som kører frem til år 2013, og så kan man derefter se til den tid, når alle vi, der sidder her, er folkepensionister. Jamen det er det, man vedtager.

Jeg synes, at det må føles som en lidt flov fornemmelse for Dansk Folkeparti at stå og holde sådan en principiel tale om, at det koster alt for meget for forbrugerne, det går ud over dit og dat, og så nå frem til den konklusion og den ynkkelige vedtagelse, som det hele så ender med her i dag.

Kl. 16.10

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hvis man synes, man har et pædagogisk problem, så er det jo ikke sikkert, at det er ens pædagogik, der er noget galt med, det kan være, det er den sag, man prøver at forklare, der ikke hænger særlig godt sammen.

Hr. Christian H. Hansen siger: Jamen vi går ind for en hurtig afvikling, og det er også det, der står i forslaget til vedtagelse. Ja, det er jo lige præcis det, det ikke gør. Der står langsigtet. Og så prøver vi bare at spørge lidt mere konkret til, hvad det er for nogle planer, man har. Hvad har man tænkt sig? Hvad er det her flertals politik på området? Og det er vel ikke særlig uforskammet at spørge om det. Det bliver vi ved med, indtil vi får et svar, eller indtil vi må konstatere, at vi ikke får et svar.

Betyder det f.eks. – det var jo det, jeg i al stilfærdighed spurgte om – at man i 2006 vil vedtage planen? Det var jo egentlig dér, selve afviklingen skulle have været lavet. Så har man lavet et efter vores opfattelse ualmindelig dårligt kompromis, hvor det er lykkedes franskmændene at tage hele udvidelsen som gidsel, nemlig at udsætte det til 2013.

Så siger jeg bare: Kunne vi så i det mindste komme frem til, at vi i 2006 beslutter, hvordan afviklingen efter 2013 skal forløbe, så vi har en sikkerhed for, for første gang efter 40 års planøkonomisk fiasko, at støtten trods alt bliver af-

viklet på et eller andet tidspunkt? Det er spørgsmålet...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak.

Jørn Jespersen (SF):

Det må hr. Christian H. Hansen kunne svare på uden den dér arrogance, som ikke klæder ham.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg tror, jeg vil prøve én gang til.

Der står »en langsigtet afvikling«. Jeg tror, at hr. Jørn Jespersen og hr. Keld Albrechtsen vil være enige med mig i, at det er fuldstændig urealistisk at forestille sig, at den landbrugsstøtte, vi kender i den politik, der er fastlagt på det europæiske område i dag, kan afvikles over nught.

Derfor er det vigtigt at skrive, at det er en langsigtet afvikling. Hvornår beslutningen bliver taget om sådan en afvikling kommer an på, hvad vi kan skaffe et flertal for i EU. Der har jo været lagt op til, at den budgetperiode, vi er inde i nu, udløber med udgangen af 2006. Og så vil det vel være naturligt, at man diskuterer, hvordan vi så skal fastlægge rammerne for vores fremtidige landbrugspolitik.

Men hvis hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen nu tog de positive briller på – jeg forstod også, at man kunne læse vedtagelsen med positive briller – så kan det godt være, at hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersens meget positive indfaldsvinkel i øvrigt kunne sådan håndteres på en lidt anden måde end det, jeg været vidne til indtil nu.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil starte med at sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg slet ikke føler mig flov. Det gør jeg slet ikke. Måske er det, fordi hr. Keld Albrechtsen selv føler, at det er flovt at blive ved med at køre i det samme. Jeg ved det ikke. Det er måske derfor, det kom over læberne.

Jeg synes helt klart og tydeligt, at der her står, hvad det er, et flertal vil arbejde for. Og så går man op på talerstolen og siger, at det, man i virkeligheden vil, er, at man ingenting vil. Jamen hvis man ingenting ville, hvis man virkelig ikke ville nogen ting, så var der jo ikke nogen grund til, at vi havde sådan et stykke papir, hvor der

står nogle ting, man vil. Så selvfølgelig vil man noget.

Der står også klart og tydeligt, hvad det er, man vil arbejde for. Og hr. Keld Albrechtsen ved jo også udmærket godt, at man jo ikke kan sætte et tidsinterval på det her, fordi der er flere, der skal være enige om nogle ting. Hr. Keld Albrechtsen ved det godt.

Nu er det lige i dag bare lige morsomt at køre i ordet »hurtigt« og »langsigtet«. Men det, der er det vigtigste, er, at der på længere sigt bliver opnået nogle resultater, medmindre at det, hr. Keld Albrechtsen i virkeligheden selv vil opnå, er, at der slet ingen resultater kommer. Det kan det jo ende med, hvis man stiller sig fuldstændig på bagbenene, for det er trods alt ikke kun ét land, der kan bestemme det her.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Keld Albrechtsen.

Hvem er spørgsmålet til? Ministeren? Ja tak.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Så vil jeg jo bare spørge ministeren, for nu skal vi også tage det positivt: Hvis man virkelig mente noget, så ville der jo være et dansk forslag. Hvornår kommer der et dansk forslag? Og hvilken årrække for afviklingen vil det forslag indeholde? Det må man da kunne svare på. Vi har ingen svar kunne få på: Er det 2080? Skal det være resten af århundredet? Eller er det 10 år? Er det 15 år? Hvad er det, man vil?

Kl. 16.15

Når jeg siger – det er også til hr. Christian H. Hansen – at man ingenting vil, så er det, fordi jeg kan konstatere, at man ikke er i stand til at forklare nogle af de punkter, der er, om, hvornår Danmark vil fremlægge et konkret forslag, og hvad det konkrete forslag så vil indeholde.

Det er ikke rigtigt, når hr. Christian H. Hansen siger, at alle mulige andre på forhånd skal være enige i det. Det behøver de da ikke at være. Der er tale om, at Danmark fremlægger et forslag, og så må vi se, om de andre vil støtte noget af det.

Men det er Danmarks forslag, vi diskuterer i dag ved denne her folketingsdebat, og det behøver man ikke at afvente, at alle mulige andre på forhånd skal være enige om.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja, og nu er tiden udløbet.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Ministeren siger, det er vigtigt, at her står langsigtet, fordi man ikke kan gøre det over night, og at det bliver langsigtet. Det er jeg helt enig i. Det er jo det, der er problemet, at uanset hvor gode viljer der måtte være, så binder de beslutninger, der allerede er truffet, så meget, at det her under alle omstændigheder bliver langsigtet.

Det, der så er min pointe, er: Skulle vi så ikke undgå, at det bliver endnu mere langsigtet, end der i forvejen er lagt op til? Nu har man lavet en aftale på sidste uges topmøde om, at det fortsætter på de betingelser, ministeren har beskrevet, frem til 2013. Så forudser jeg jo med frygt, at vi i 2013 træffer en ny beslutning om at forlænge ordningerne, fordi man ikke har forberedt landbruget på, at de nu bliver afviklet, og at man så ikke kan gøre det.

Derfor er mit spørgsmål bare: Betyder denne her vedtagelse, at Danmark nu vil arbejde for, at vi i 2006 respekterer beslutningen fra topmødet i Bruxelles, men samtidig siger, at så er det altså også slut? Så bliver der lavet en afvikling over 5 år eller på anden vis efter 2013, så vi langt om længe, 20 år efter at denne politik har mistet al sin rationalitet og fornuft, trods alt får den afsluttet, så vi har et slutmål, som alle kan forberede sig på, og så det er slut med alle de her meningsløse diskussioner; så er det vedtaget, og så må vi vente – det er det langsigtede – på, at det bliver afviklet? Det er det, der er mit spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Det bliver jo en lang øvelse, det her. Derfor vil jeg gerne bede ministeren bekræfte, at jeg har forstået det rigtigt. Ministeren har, som jeg har hørt det, flere gange klart tilkendegivet, at med afsæt i den aftale, der blev indgået i Berlin, kommer der en revision af EU's landbrugspolitik, det står uantastet efter topmødet i Bruxelles i sidste uge. Denne revision af EU's landbrugspolitik vil Danmark bruge til at gøre, hvad man kan for at få en fællesskabsbeslutning om så hurtigt som muligt at afvikle den direkte landbrugsstøtte.

Vi er enige om, at det ikke er noget, man kan gøre fra den ene dag til den anden. Det er en proces, som skal føres igennem.

Er det korrekt, at jeg har hørt ministeren bekræfte, at når det gælder WTO-forhandlingerne og omsorgen for verdens allerfattigste lande, så vil Danmark gøre, hvad man kan for at have Europa i front med at sikre ordnede og rimelige

forhold for verdens allerfattigste lande og endelig at arbejde for en afkobling af produktionen, og at en udfasning af eksportsubsidierne og prisstøtteordningerne også er noget, vi præcis går ind i i forhold til WTO-forhandlingerne?

Den sidste del, jeg gerne vil bede ministeren bekræfte, er, at vi nu fra dansk side vil gøre en ekstra indsats for, at verdens allerfattigste lande – dem, der er kendt under betegnelsen »Everything but Arms« – får mulighed for at få adgang til vores markeder før 2009, at det er en dansk prioritering i EU-debatten.

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Man skulle næsten tro, vi var ved den afsluttede debat, men jeg kan jo se på tavlen, at det har lidt lange udsigter. Men jeg vil godt knytte nogle bemærkninger, som måske ellers i virkeligheden hører til til sidst, til de spørgsmål, som både hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen har stillet omkring indholdet af forslaget til vedtagelse.

Jeg er da meget tilfreds med, at forslaget har skabt så stor debat hos de herrer, for jeg kunne somme tider fristes til at tro, at det er, fordi man i virkeligheden er meget godt tilfreds med indholdet. Der kunne så være nogle små justeringer i forbindelse med fortolkningen af ordet langsigtet, men ellers har jeg da fået det indtryk, at man egentlig er meget godt tilfreds med indholdet, altså de enkelte punkter i forslaget til vedtagelse.

Kl. 16.20

Med hensyn til en langsigtet afvikling vil jeg godt prøve igen. Der er jo allerede indbygget en afvikling eller en nedsættelse af den direkte støtte i den aftale, der er truffet. Det tror jeg at jeg har prøvet et par gange at fortælle, og jeg tror heller ikke, at der kan være nogen tvivl hos hverken hr. Jørn Jespersen eller hr. Keld Albrechtsen.

Men man bliver nødt til at lave en langsigtet afvikling. Hvornår den så skal træde i kraft, kan vi så diskutere. Om det skal gå helt frem til 2013 må vi jo så diskutere i den situation, hvor der formodentlig også vil komme et pres fra dansk side om en justering af landbrugspolitikken, altså en reform på området. Der ligger allerede i dag i Kommissionens udspil en afkobling til landdistriktspolitikken, altså det, de kalder modulation, der betyder en nedsættelse af den direkte støtte.

Til hr. Henrik Dam Kristensen: Der skal ikke herske tvivl om, at den danske regering har den opfattelse, at den direkte støtte er konkurrence-

forvridende, og at vi også ønsker, at den bliver udfaset.

Vi kunne sagtens have lavet et forslag til vedtagelse i dag, der ikke havde nogen forbindelse med virkelighedens verden. Det har dette her forslag, fordi det forholder sig til de facts og de muligheder, vi har fra dansk side, og det synes jeg da, at hr. Jørn Jespersen og hr. Keld Albrechtsen skulle kvittere positivt for.

Der ligger faktisk nogle intentioner og nogle visioner hos regeringen om at bidrage til, at vi får afviklet det tilskudssystem, som vi arbejder med i dag. Så kan jeg siden vende tilbage til »Everything but Arms« og Johannesburgaftalen i mine afsluttende bemærkninger.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi fortsætter her med korte bemærkninger til ordførerne. Ministeren kommer tilbage på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er bare, fordi hr. Keld Albrechtsen jo også rettede spørgsmålet til mig, og der må jeg igen bare sige til hr. Keld Albrechtsen, at nu har vi jo så fået endnu en forklaring på det, der ligger i dette her forslag til vedtagelse. Det er selvfølgelig den forklaring, som de partier, der står bag dette her, har drøftet, inden de lavede det.

Jeg kan så også forstå på hr. Keld Albrechtsen, at det på et tidspunkt i debatten var et spørgsmål om, at hvis man nu tog »langsigtede« ud og fik »hurtigere« ind, så virkede det, som om hr. Keld Albrechtsen i virkeligheden så godt kunne støtte resten. Det er selvfølgelig også interessant.

Når man så sidder og kigger på det, hr. Keld Albrechtsen selv er kommet med, ja, så kan man jo diskutere, hvor realistisk det er. Man kunne selvfølgelig også gå ind i en debat om den sidste pind, hvor hr. Keld Albrechtsen har skrevet »hurtigere«. Var det ikke hurtigere?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er blot, så der ikke skal opstå misforståelse om, hvad Enhedslisten har foreslået. Når der står »hurtigere«, så er det hurtigere end 5 år. Det vil altså sige, at der er en helt præcis tidsfaktor på, nemlig hurtigere end 5 år. Det synes jeg da er ganske præcist.

Så kan hr. Christian H. Hansen da muligvis have ret i, at hvis Danmark foreslår, at eksport-

støtten skal afvikles hurtigere end 5 år, så kan det godt være, det så viser sig at tage 6 eller 7 år. Det håber jeg ikke, men det kan selvfølgelig ske, men så har vi dog gjort, hvad vi kunne. Det er jo det.

Det, der bare er min bekymring, er, at vi har en regering, der ikke gør, hvad den kan, hvis den virkelig vil. Men nu afventer vi også, hvad ministeren vil sige i sidste runde, og jeg er da glad for, at der ligesom begynder at komme markeringer fra både regeringen og hr. Christian H. Hansen og hr. Henrik Dam Kristensen om, at man måske egentlig godt ville have haft lyst til at skrive forslaget lidt bedre, hvis man havde fået lejlighed til at drøfte det lidt grundigere med hr. Jørn Jespersen og undertegnede.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg kan da egentlig ikke lade være med før min egentlige ordførertale at nævne, hvor ærgerligt det dog er, at vi ikke fik spurgt hr. Keld Albrechtsen, om han ville være med på vores forslag til vedtagelse, for hvis det virkelig kun er det ene ord, der skal laves om, hvor kunne det da så have været flot, hvis vi havde lavet et forslag, som det samlede Folketing – ja, så ved jeg ikke, hvad vi skulle have gjort for at få SF med – stod bag.

Kl. 16.25

Jeg kan forstå, at Enhedslisten er utrolig ked af ikke at være inde i det store selskab, men det må så ske en anden gang. I hvert er der, synes jeg, når vi ser på hele ordlyden af flertallets forslag til vedtagelse og Enhedslistens, nu nok noget større forskel end det ene lille ord.

Så vil jeg ellers sige, at dansk landbrug har overordentlig stor betydning for beskæftigelse og eksport og dermed for hele det danske samfund og for samfundsøkonomien. Ligesom det gælder for fiskeriet, som vi drøftede i den forrige forespørgsel, så gælder det også for landbruget, at de geografiske yderområder er mest afhængige af beskæftigelsen og indtjeningen i erhvervet.

Danske landmænd og hele landbrugserhvervet er meget dygtige, meget effektive. Jeg er helt overbevist om, at de sagtens kan klare sig uden støtte, men naturligvis ikke, hvis andre landbrugere får støtte.

Det Konservative Folkeparti går ind for en afvikling af landbrugsstøtten på lang sigt, ikke

mindst fordi landbrugsstøtten i de rige lande blokerer for, at ulandene kan få reel adgang til vore markeder med alt, hvad det indebærer. En afvikling af støtten vil være af meget stor betydning for ulandene.

I det daglige og i den almindelige snak uden for Christiansborgs tykke mure har landbrugspolitikken måske i de senere år ikke så meget været forbundet med støtte, men derimod med fødevareskandaler omkring kogalskab, mund- og klovsyge, Newcastle disease, overforbrug af medicin osv. Det har skræmt forbrugerne væk på skift fra snart svinekød, snart oksekød, snart hønsekød. Derfor må en væsentlig del af landbrugspolitikken også gå på at styrke fødevarer-sikkerheden, fødevarer-kvaliteten, miljøet og dyrevelfærden. Befolkningen skal kunne have til-lid til den politik, der sætter rammerne for føde-wareproduktionen.

Det Konservative Folkeparti kan naturligvis gå ind for alle dele af det forslag til vedtagelse, som vi er medforslagsstillere til, og som jeg er meget glad for og tilfreds med, at der står et bredt flertal bag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Hr. Jørn Jespersen som ordfører.

Jørn Jespersen (SF):

EU's landbrugspolitik stammer fra en periode, hvor der var fødevarer-mangel i Europa. Længe efter, at den mangelsituation er ophørt, fortsætter man uden rationelle grunde, uden fornuft, med at udbetale støtte til landmændene med en masse skadevirkninger til følge. Man kan sige det meget kort: EU's landbrugspolitik i dag er egoistisk, nærsynet, kortsigtet og hyklerisk. Eller som det ansatte tidsskrift *The Economist* har sagt det: Det er det ultimativt mest idiotiske system, som den vestlige verden nogen sinde har skabt.

Hvis vi ser på, hvor mange penge der bliver brugt til området, så er det jo karakteristisk, at vi i EU bruger ca. tre gange så mange penge på støtte til vores landmænd, som vi bruger på udviklingsbistand. Faktisk er det sådan, at EU's landbrugsstøtte stort set matcher den samlede bistand fra den rige verden til ulandene. Der bruges i størrelsesordenen 330 mia. kr. om året på landbrugsstøtte. Det koster 10.000 kr. pr. husstand, en europæisk gennemsnitshusstand, i forhøjede priser, og vi får kun skadevirkninger ud af det. Derfor skulle man synes, at enhver poli-

tisk fornuft tilsagde, at det er et system, der skal afvikles så hurtigt som muligt.

Samtidig er det jo sådan, at den støtte, vi giver, i stort omfang direkte skader de fattige udviklingslande, sådan at den gavn, de får af deres udviklingsbistand, mere end udlignes af skadevirkningerne af vores landbrugspolitik. Så vi giver en krone med den ene hånd, og så tager vi tre kroner fra dem i form af handelsforvridende ordninger, barrierer for deres varer, landbrugsstøtte osv.

Landbrugsstøtten er altså til skade for ulandene, den er til skade for miljø og natur hos os selv, den er til skade for forbrugerne, og den er til skade for statskasserne. Vi synes, at beslutningen i Bruxelles for nylig var skandaløs, at man lader franskmændene tage udvidelsen som gid-sel, og derefter betaler EU's medlemslande bare løsepenge, som franskmændene har bedt om, i form af en fortsættelse af de her fuldstændig vanvittige landbrugsordninger til 2013.

Tænk, hvis de penge, der hermed var blevet bevilget, i stedet for var gået til erhvervsudvikling, til teknologi, til infrastruktur, til uddannelse, til miljø i ansøgerlandene, så havde der virkelig været perspektiv i det. Nu går det til en landbrugspolitik, som er til skade, også for ansøgerlandene.

Kl. 16.30

Forløbet i Bruxelles synes jeg efterlader tvivl om Danmarks holdning på området – tvivl om, hvorvidt vi er enige med Tyskland, Holland, England og Sverige; tvivl om, hvorvidt vi i virkeligheden siger, at vi går ind for en afvikling, men er meget godt tilfredse med, at Chirac gør det beskidte arbejde og får støtten til at fortsætte.

I SF så vi meget gerne, at Danmark hurtigst muligt fik en samlet plan og kom med et samlet udspil til en total afvikling af landbrugsstøtten, som vel at mærke overholder alle formelle beslutninger og overholder spillereglerne i WTO og ligefrem støtter dem. Sådan en plan kunne indeholde, at eksportsubsidier og pristøtte afvikles i løbet af ganske få år, 1, 2 eller 3 år, og at vi spiller aktivt og offensivt ud med den i WTO. Dermed bliver de allermest perverse dele af landbrugspolitikken også afskaffet, nemlig dumpingen af vores overskudsproduktion på de fattige landes markeder.

Næste skridt skulle være, at de produktionsafhængige støtteordninger blev afkoblet i løbet af en kortere årrække, 2, 5, 6 år, lidt afhængigt af hvilke produkter der er tale om, og det bør star-

tes allerede i forbindelse med midtvejsevalueringen. Vi synes ikke, at der, som Kommissionen foreslår, er nogen grund til at basere det på den historiske indkomst, for det cementerer jo en ulighed og giver mest støtte til de største brug.

I 2006 burde man foretage en egentlig afvikling af støtten med virkning fra 2013, idet vi respekterer den aftale, som er lavet i Bruxelles. Vi er uenige i den, men allerede i 2006 bør det meddeles, at efter 2013 er støtten væk, enten gennem en afvikling over en kortere årrække med en bestemt procentsats, eller ved at man fjerner den i ét hug og efter sociale kriterier giver en kompensation for værditabet til de landmænd, der har brug for det. På den måde kunne støtten være totalt afviklet i 2013, hvis vi sender signalet nu. Det er vigtigt med den tidlige beslutning, for ellers står vi i den samme kattepine igen i 2013, hvor argumentet vil lyde: Det kan vi ikke beslutte, for det har vi ikke forberedt landbruget på.

Vi er enige i at opprioritere landdistriktpolitikken til en højere procentsats allerede fra 2004. Men vi synes, det er meget vigtigt, at det bliver meget velbeskrevne målsætninger, og at der bliver streng kontrol med, at det kun er samfundsmæssigt bestilte ydelser, vi betaler for.

Til sidst: Alle LDC-lande bør have omgående adgang for deres produkter til vore markeder, og på den baggrund vil jeg gerne på SF's vegne fremsætte ...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Tiden er udløbet.

Jørn Jespersen (SF):
Må jeg ikke fremsætte denne her?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Ja, så får vi den.

Jørn Jespersen (SF):
... følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at EU's landbrugsstøtte er et levn fra en planøkonomisk tankegang og belaster såvel u-lande, miljøet, forbrugerne og statskasserne, samt at støtten i helt urimeligt omfang udbetales til velstillede bønder, og opfordrer regeringen til at

- forberede en tilpasning af den fælles landbrugs politik, så prisstøtte og eksportsubsidier

fjernes i løbet af 2 år, og den direkte støtte afkobles fra produktionen inden 5 år. Det vil gøre støtten mindre produktionsforvridende og skadelig for verdens fattige lande og være et bidrag til de kommende WTO-forhandlinger,

- landdistriktpolitikken tillægges større betydning og reserveres til udelukkende at gå til helhedsorienterede indsatser, der understøtter miljø, natur, dyrevelfærd, fødevarer-kvalitet og fødevarerikkerhed,
 - arbejde aktivt for, at »Everything but Arms«-aftalen med de 48 fattigste lande åbner op for alle landbrugsprodukter før 2009, og at der etableres yderligere markedsåbninger for Afrika og Mellemøsten, og
 - arbejde for inden 2013 at gennemføre en total afvikling af EU's landbrugsstøtte.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 14).

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se foran). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Efter at have hørt hr. Jørn Jespersens i øvrigt på mange områder udmærkede ordførertale stiller jeg mig selv et lidt undrende spørgsmål: Hvad er det, vi har brugt den sidste halvanden times tid til? Jeg hørte jo på mange, mange strækninger, både når det gælder vedtagelsen og de konkrete kommentarer, hr. Jørn Jespersen kom med, at de langt hen ad vejen ligger op ad den måde, som både jeg, ministeren og andre har tolket vores vedtagelse.

Men det, jeg synes var det glædelige, var i realiteten hr. Jørn Jespersens anerkendelse af – og her kommer vi så frem til et af stridspunkterne, nemlig ordet langsigtet – at man ikke kan fjerne støtten fra den ene dag til den anden. Man er nødt til at give europæisk landbrug en oversigt over, hvornår man gerne vil gøre det, og hr. Jørn Jespersen nævnte 2013. O.k., det er et bud, men det er en anerkendelse af, at hvis man ikke gør det på en ordentlig og fornuftig måde, efterlader man i tusindvis af familier i en fuldstændig håbløs situation med tvangsauktioner og hvad der af følger.

Kl. 16.35

Jeg er sådan set tilfreds med den erkendelse, som jeg oplever hr. Jørn Jespersen kom med i

forbindelse med diskussionen om ordet langsigtet.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Ligesom hr. Henrik Dam Kristensen vidste jeg heller ikke rigtig, om jeg skulle le eller græde, da jeg hørte hr. Jørn Jespersens ordførertale.

Hr. Jørn Jespersen bragte den strategi frem at dele afviklingen af EU's landbrugspolitik op i tre faser: først eksportsubsidierne og produktstøtten gennem forhandlinger i WTO inden for få år, dernæst en afkobling af den samlede produktionsstøtte og endelig en egentlig afvikling af støtten. Det er jo fuldstændig den logik, det er lykkedes at forhandle ind i vedtagelsen, som netop har udfasning af eksportsubsidier og prisstøtter i WTO-forhandlingerne og afkobling af den samlede støtte til produktionen i næste budgetperiode – dvs. på et helt konkret tidspunkt, men derfor kan man jo godt starte i 2004 – og endelig en langsigtet afvikling af den direkte landbrugsstøtte. Her kunne man også godt sætte årstal på, det vil jeg såmænd også godt have gjort.

Mit spørgsmål er simpelt hen: Bortset fra, at hr. Jørn Jespersen gerne vil rykke det hele 1 eller 2 år frem – og det vil vi vel alle sammen gerne – er der så nogen som helst substantiel forskel mellem SF's holdning og deres vedtagelsesforslag og vores? Jeg kan ikke se det, og jeg spørger mig selv, om det bedste bliver det godes fjende, og... ja, nu glippede det sidste.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu venter jeg jo spændt på hr. Jørn Jespersens svar til hr. Henrik Dam Kristensen og hr. Martin Lidegaard, og derfor vil jeg stille et andet spørgsmål.

Hr. Jørn Jespersen var inde på, at hvis vi gjorde det over night, men alligevel så langsigtet, at bønderne kunne se, hvad der skulle ske i løbet af 7 eller 10 år, skulle der en kompensation til, for ellers ville de komme på herrens mark med hensyn til deres forpligtelser over for omverdenen. Skal den kompensation afhænge af de forpligtelser, man har påtaget sig, og måske også lidt efter egne brugsstørrelser, eller skal den bare være pr. familie?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg er glad for, at hr. Henrik Dam Kristensen anerkender min udlægning af, hvad det langsigtede er og ikke er.

Det, der er afgørende for os, og det er så også forskellen mellem os og regeringen, er, at vi vil gerne fortolke det og spørge: Hvad er det optimalt opnåelige under hensyntagen til de aftaler, der allerede er lavet? Og det optimalt opnåelige er det, vi skal gå efter, nemlig at vi gør alt, hvad vi kan i 2004 og 2006 og allerede i 2006 vedtager den endelige plan for, hvornår støtten skal være afviklet.

Vi mener, det kan lade sig gøre sådan, at den er væk i 2013 – enten på den måde, at da påbegyndes den egentlige nedtrapning med en procentdel pr. år i en kortere årrække, eller ved at fjerne den på én gang og så give en kompensati-on for det værditab, som naturligvis vil komme på grund af de oppustede ejendomspriser. Det giver en sikkerhed for, hvornår støtten er væk.

Det, der er problemet med regeringens vedtagelse og regeringens politik, er jo, at man rykker tidspunktet hele tiden. Målsnoren flytter fremad, og det vil sige, at det, der i dag er langsigtet, er lige så langsigtet om 10 år og om 20 år, så vi aldrig kommer af med den. Vi har talt om en reform af denne landbrugspolitik i årtier, men det er ikke rigtig blevet til noget, kun små ryk, og derfor vil vi have en endelig vedtagelse af det.

Forskellen til det forslag, som Det Radikale Venstre er medforlagsstiller til, er, at vi sætter en helt præcis tidsfrist. Det er da rigtigt at gøre det, og vi synes, det er meget afgørende at gøre det, for så får vi en sikkerhed for, at dumping af overskudsproduktion på de fattige landes markeder ophører, og at vi spiller en aktiv rolle i WTO.

Jeg har fået en tolkning fra hr. Henrik Dam Kristensen, som gør, at jeg er rimelig tryk, og jeg får det forhåbentlig også fra hr. Martin Lidegaard. Jeg ville bare gerne have den samme bekræftelse fra regeringens side, det ville skabe meget større sikkerhed.

Endelig til hr. Jens Kirk om kompensationen: Nej, kompensationen skal ikke stå i forhold til de udgifter, man har påtaget sig, for mennesker, der har spekuleret helt vildt og investeret fuldstændig håbløst, skal selvfølgelig ikke have en offentlig kompensation. Men når det gælder nye landmænd, der har købt deres ejendom for nylig og opført sig rationelt og fornuftigt, vil vi gerne være med til at sikre, at der ikke kommer urime-

lige konkurer. Vi forestiller os en begrænset kompensation, som står i et rimeligt forhold til, hvordan man har opført sig, samtidig med at der tages sociale hensyn.

Kl. 16:40

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Hr. Jørn Jespersen ønsker sikkerhed for, at der sker noget, men jeg er ret overbevist om, er rimelig sikker på, at der ikke sker noget, hvis man ikke er i stand til at tale med én klar stemme fra Danmarks side. Jeg synes ikke, det skaber sikkerhed for noget som helst, at de to partier, der står uden for det forslag til flertalsvedtagelse, der er fremsat, ikke engang er i stand til at levere et samlet forslag.

Det, at et bredt flertal kan samles om én strategi, som man vil gå videre med, er noget, der kan flytte noget. Det er jo rigtigt, at de partier, der står bag, ikke er enige om alting – sådan er det jo altid, når man forhandler sig frem til et resultat – men i dag bliver der for første gang vedtaget en klar dansk strategi med konkrete målsætninger og konkret tidsplan, og det, der står allerøverst i prioriteringen, er hensynet til ulandene.

Der er mange gode grunde til at afvikle støtten, og det har hr. Jørn Jespersen selv været inde på: hensynet til forbrugerne, hensynet til skatteborgerne i EU, osv. osv. Men det vigtigste, prioriteten over alle prioriteter, som står bag vedtagelsen, er hensynet til de fattigste lande, og derfor er afkoblingen af eksportsubsidierne nævnt først. Så kan det andet tage 10 eller 15 år, det er ikke det afgørende.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Der er noget, der ikke hænger sammen i hr. Jørn Jespersens forslag.

Hvis man fjerner produktionsstøtteordningerne, og hvis man fjerner mindsteprissystemerne i EU-systemet, hvordan får den danske befolkning så billigere fødevarer, som hr. Jørn Jespersen stod og sagde meget smukt? Det er jo ikke sammenhængende, det er ikke rigtigt, især ikke på de få områder, hvor der er mindsteprissystemer i EU's markedsordninger, for der er som regel højere verdensmarkedspriser.

Er det ikke bedre at bakke op om forslaget om, at man laver de afviklinger i et fornuftigt tempo, så selv de mindre landbrug har en chance for at overleve, i stedet for at gøre det helt

uhensigtsmæssigt på baggrund af nogle påstande om billigere fødevarer? Sådan hænger det nemlig ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Martin Lidegaard kritiserer SF og Enhedslisten for ikke at have lavet et fælles forslag. Jamen vi er simpelt hen ikke enige, så det var da et underligt krav at stille.

SF og Enhedslisten har et vidt forskelligt politisk syn på WTO. Vi er positive over for at udvikle WTO til at skabe udvikling for de fattige, bruge handelen til at skabe udvikling i ulandene, og det er Enhedslisten ikke. Vi synes, det er godt med en regeldannelse for hele den internationale handel, og det synes Enhedslisten ikke. Derfor forstår jeg ikke kritikken af, at vi ikke laver et fælles forslag, bare fordi vi ikke er medforslagsstillere på det forslag, som Det Radikale Venstre er med i. Det er en argumentation, jeg aldrig har hørt før, så den vil jeg tænke lidt over, men umiddelbart kan jeg ikke helt fange den.

Så har hr. Martin Lidegaard ret i, at det, der er den afgørende forskel på flertalsforslaget og vores, er, at vi sætter konkrete tidsplaner ind. Det synes vi er vigtigt, fordi vi har hørt så mange forlovmundne ord om afviklingen af landbrugspolitikken, at vi ikke for alvor tror dem, før vi har set bindende tilsagn om mål og tidsplaner. Det ønsker vi at få, og vi håber, at denne debat medfører, at der kommer et dansk udspil inden så længe, og at det bliver mere konkret og præcist, også med hensyn til tidsplaner.

Så vil jeg bare anbefale hr. Kofoed at studere OECD's rapporter, som siger, at i EU er der en merpris på fødevarer på 27 pct. i gennemsnit på grund af pristøtten, der jo netop består i, at man garanterer en højere pris end verdensmarkedets. Hvorfor i alverden skal man ellers have støtten, hvis ikke den gav en højere pris? Det er en total misforståelse og en total fejlopfattelse, hr. Kofoed repræsenterer, og den er også i strid med OECD, som ikke er finansieret af SF eller andre venstrefløjsforetagender. Studér tingene lidt mere og kom så tilbage.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Mange tak for svaret. Det var rart at høre, hvad forskellen er mellem Enhedslisten og SF.

Jeg tillod mig at undre mig, fordi jeg igen må efterlyse: Hvad er egentlig den helt vitale og afgørende forskel mellem SF's tankegang og den

tankegang, der findes hos flertalspartierne? Nu har jeg nogle gange lidt svært ved at finde ud af, hvad SF egentlig mener om EU og WTO, og hvor positive de finder eller ikke finder dem, men lad os nu stå fast ved det, som hr. Jørn Jespersen holder fast i, nemlig at man mener, at forhandlingerne skal ske, og at det kan udnyttes positivt i både WTO og EU.

Kl. 16.45

Så er mit spørgsmål: Er det ikke en konkret tidsplan, når der står i vores forslag til vedtagelse, at afkobling af støtten skal ske »i næste budgetperiode«? Den er jo som bekendt fra 2006 til 2012, så det kalder jeg en konkret målsætning med tidsplan. Er det ikke en konkret målsætning, at vi siger, at afvikling af alle eksportsubsidier og alle produktionsstøtteordninger skal ske »i forbindelse med WTO-forhandlingerne«, som vi alle sammen ved foregår i løbet af 2003? Er det ikke et konkret tidspunkt?

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Hvis man tager et udpluk af rapporten, kan man selvfølgelig få det indtryk. Men den forholder sig til en verdensmarkedspris i forbindelse med storproduktion, en amerikansk produktion, som slet ikke er beregnet til europæiske forhold.

I Europa har vi en produktion, der er baseret på et forholdsvis socialt landbrug med små enheder i forhold til det amerikanske, og hvis man går over til den amerikanske model, bliver der i hvert fald intet dansk landbrug i den målestok, vi kender i dag. Der bliver ikke noget, der hedder økologisk landbrug, der bliver ikke noget landbrug af den facon, vi kender til i dag.

Derfor er det enkle regnestykke: Landmandens gennemsnitsindtægt er næsten bygget op på det tilskud, han får, og hvis man fjerner det tilskud, har han ingen indtægt, og så kan han ikke overleve. Det er et problem for det generelle danske landbrug, og derfor skal det også være stille og roligt, man afvikler tilskudsordningerne, så det har en mulighed for at overleve.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Martin Lidegaard behøver overhovedet ikke at være i tvivl om, hvad der er SF's politik, hverken når det gælder WTO eller afskaffelse af landbrugssubsidier. Det har jeg gjort rede for, og det, jeg har sagt, er SF's politik. Punktum!

Så er der spørgsmålet, om der ikke er tidsplaner i det forslag, som flertallet har fremsat. Jo,

der er en tidsplan, der hedder »næste budgetperiode«, når det gælder afkobling. Det er inden 2012, men det synes vi er for lang tid. Vi er uenige i det, det kan gøres langt tidligere, og det vil vi gerne præcisere.

Når der er tale om eksportsubsidier og pristøtteordninger, som skal udfases i forbindelse med WTO-forhandlingerne, er vores spørgsmål, og det har jeg rejst adskillige gange: Betyder det, at Danmark arbejder for, at EU kommer med et udspil, hvor man giver tilsagn om at gøre det og foreslår, at der bliver bindende regler i WTO? Jeg har fået at vide af hr. Henrik Dam Kristensen, at det betyder det, og det er jeg glad for. Det ville være af afgørende betydning for vores stemmeafgivning at få en tolkning af det, så jeg var klar over, at alle mener, at det forholder sig sådan, men det har jeg imidlertid ikke fået.

Så er der spørgsmålet om den langsigtede afvikling. Ja, den bliver jo langsigtet, men spørgsmålet er hvor langsigtet. Hvad vil Danmark arbejde for her? Arbejder vi for, at man i 2006 får vedtaget den endelige plan, så vi kender sluttidspunktet og ved, hvornår vi er kommet af med denne absurde og skadelige landbrugsstøtteordning, eller gør vi ikke det? Derfor synes jeg, at der er nogle uklarheder i tidsplanen.

Jeg startede debatten i dag med at sige, at vi sådan set var indstillet på, at man godt kunne fortolke planen positivt. Det var da en åbning til at få afklaret nogle af tingene. Jeg synes bare ikke, afklaringen har været helt tryk undervejs, men jeg håber, den bliver det mere og mere hen ad vejen, om ikke andet så ved en senere lejlighed.

Endelig er der det med de små brug osv. Jamen problemet med EU's landbrugsordning er jo bl.a., at hovedparten af støtten går til de store brug, så man favoriserer dem. Hvis man gerne vil støtte økologi og miljø, er det jo gennem landdistriktspolitikken, hvor man målrettet skal bestille nogle ydelser og betale for dem, så der er intet, der tyder på, at den nuværende ordning er til gavn for at bevare de små brug; se bare på strukturudviklingen.

Og så kom der en ny fortolkning af »langsigtet« fra en Venstrepolitiker, nemlig »stille og roligt«. Der er mange måder at sige det på.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Forslaget til vedtagelse af hr. Jørn Jespersen er omdelt i salen, og næste ordfører er hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

Først tak til Enhedslisten for at rejse denne debat.

De europæiske landbrugsstøtteordninger er måske et af de allerøstvæsentligste politiske emner, vi står over for i de kommende år, og lad mig først repetere ganske kort, som mange også har været inde på, hvorfor vi skal af med de ordninger.

For det første er de forfærdelige over for ulandene. Bistand er godt og vigtigt, men det er hyklerisk at give bistand med den ene hånd og udelukke landene fra markedet med den anden, og det er landbrugsstøtten et af de mest groteske eksempler på. Vi kan simpelt hen ikke være det bekendt.

For det andet har østudvidelsen, som heldigvis nu ser ud til at falde på plads, betydet, at det på sigt vil blive nødvendigt at omlægge landbrugsstøtten for simpelt hen at få råd til de investeringer, der skal foretages i Østeuropa.

Kl. 16.50

For det tredje er landbrugsstøtten rent samfundsøkonomisk hul i hovedet. Hvis støtten afvikles, giver det ud over den sparede støtte på 300 mia. kr. og lavere priser som følge af øget konkurrence for 400 mia. kr. ifølge Fødevarer-Økonomisk Institut en ekstra samfundsøkonomisk gevinst på omkring 100 mia. kr., som kunne bruges på andre velfærdsområder, miljø osv. eller strukturfonde til nye medlemslande.

For det fjerde vil WTO-forhandlingerne her i foråret under alle omstændigheder lægge et pres på EU, og for Det Radikale Venstre er det helt afgørende, at Danmark offensivt og sammen med de andre EU-lande får sat en dagsorden for de WTO-forhandlinger og ikke blot sætter sig tilbage og venter på, hvad amerikanerne vil.

For det femte bør støtten forenkles. I dag kan ingen rigtig gennemskue, hvordan ordningen hænger sammen, og slet ikke den enkelte landmand.

Der er altså en lang række virkelig gode grunde til at komme af med den støtte, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at Det Radikale Venstre er ualmindelig tilfreds med det forslag til vedtagelse, der er fremsat af et flertal i dag, og ualmindelig tilfreds med, at der er så bred opbakning til det, bl.a. fordi vedtagelsen til forveksling ligner det udspil, vi kom med for 14 dage siden, og som netop havde ikke bare en bevidstløs gentagelse af, at nu skal vi altså af med støtten – hvad de fleste partier inklusive En-

hedslisten kan blive enige om – men rent faktisk indeholdt en fuldstændig præcis strategi for, hvordan det kan ske.

Det er vel at mærke en strategi, der tager udgangspunkt i, at den væsentligste årsag til, at vi skal af med den støtte, lige nu er hensynet til ulandene, og derfor går vi efter eksportsubsidier og produktionsstøtte først. Det skal selvfølgelig forhandles i WTO-regi, så vi også kan få de amerikanske og japanske eksportsubsidier væk, og derefter går vi efter en afkobling af støtten så hurtigt som muligt. Vi støtter selvfølgelig Fischlers forslag om at starte i 2004, og vi tror også, det kan ske gradvis med afslutning i 2012.

Endelig skal vi så have afviklet støtten, og her kunne jeg egentlig godt have ønsket mig, at der havde stået et årstal i stedet for »langsigtet«. Personlig ville jeg nok have ønsket 2018, det er i hvert fald det, Det Radikale Venstre har foreslået at sætte som slutdato. Jeg kunne selvfølgelig også godt overbevises af hr. Jørn Jespersen om, at det skulle være 2013, hvis det er muligt at forhandle sig frem til det, og det kunne være det danske standpunkt.

Men det væsentligste er i virkeligheden den strategi, den idé, der ligger i denne vedtagelse, som for første gang har samlet et bredt flertal bag sig. Da det er ulandenes vilkår, der i høj grad er udgangspunktet, starter vi med det, der er værst for ulandene, nemlig dumping af fødevarer; dernæst tager vi fat på afkobling af produktionen, og så begynder vi at afvikle støtten på en måde, der gør, at små landmænd i Europa ikke skal gå fra hus og hjem. Men lige så snart støtten er afkoblet, er det udelukkende et spørgsmål mellem de europæiske skatteydere og landmænd. Så generer det ikke ulandene længere, så får vi en fri og fair verdenshandel. Den tankegang er vigtig at slå fast.

Jeg håber, at jeg hermed også har svaret på de mange bemærkninger, der har været fra hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen, nemlig at det er et ambitiøst udspil, at vi som medforslagsstillere tager det som fuldstændig givet, og at vi ikke har hørt hverken ministeren eller Venstres ordfører eller De Konservatives ordfører sige andet, end at den danner baggrund for en klart dansk stillingtagen. Når vi kommer på den anden side jul og skal i gang med WTO-forhandlingerne, vil Danmark presse på for et enigt EU, der går i denne retning. Jeg har ikke hørt nogen sige noget andet.

Det er klart, at vi kunne alle sammen ønske os, at det hele kunne foregå over 5 år, bortset fra

at vi altså lige skal huske på, at der også er nogle landmænd i EU, der skal overleve. Men det er faktisk et stort, stort skridt fremad, og derfor ærgrer det mig faktisk så meget desto mere, at hverken SF eller Enhedslisten havde mod og mandshjerte til at gå med, for det ville have været endnu flottere og ville have sendt et utrolig stærkt signal. I stedet vælger man nu at stå og surmule, på trods af at intentionerne burde fremgå ganske klart.

I hvert fald er der herefter ingen tvivl om Det Radikale Venstres indstilling. Vi er glade for det, det ligger i fuldstændig forlængelse af vores eget forslag, og vi stemmer med stor glæde og overbevisning for vedtagelsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare sige til hr. Martin Lidegaard, at nu skal han ikke blive helt deprimeret og tro, at vi mister alt modet osv. Vi vil selvfølgelig i Folkeetingets Europaudvalg på hvert eneste konkret område sørge for at se, om vi kan nå frem til, at der bliver stillet konkrete danske forslag. Vi havde håbet, at det ville være sket i dag, men der er altså ikke noget konkret, og det vil vi arbejde for.

Kl. 16.55

Hr. Martin Lidegaard skal såmænd ikke bekymre sig for vores sjælelige tilstand, for den skal nok også holde til dette her, men det vil jo unægtelig blive et hårdt stykke arbejde. Jeg ved ikke, om hr. Martin Lidegaard har fulgt det i lige så mange år som jeg, men når landbrugsbudgettet kom og udviste en stigning, har jeg hvert år spurgt i Europaudvalget: Hvorfor godkender den danske regering en stigning? Sådan var det også, da hr. Henrik Dam Kristensen var minister. Jamen den skal afvikles, siger ministeren så, bare ikke lige til næste år.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg tror ikke, hr. Martin Lidegaard skal fortolke situationen ud fra at være sur eller ikke at have mod og mandshjerte. Det er snarere et spørgsmål om, at der er nogle af os, der er lidt mindre godtroende, end hr. Lidegaard er, hvis vi skal lave de lidt mere psykologiske fortolkninger.

Det hænger bl.a. sammen med, at nogle af os har været vidne til, at vi under den nuværende regering har set to gange i Europaudvalget, at et flertal af partier har givet mandat til, at Danmark støttede klart ulovlige nationale landbrugsordninger med følgende henvisning: Ja-

men det har vi også engang haft brug for, og dengang støttede de andre os, og i øvrigt skal vi være EU-formandskabsland, og det vil være uheldigt for humøret og stemningen, hvis vi kommer og siger nej til ulovlig statsstøtte, osv.

Det er bare ét eksempel ud af mange på, at der er utrolig megen dobbelttale, for ikke at sige hykleri, i forbindelse med landbrugsordningerne, og derfor vil vi gerne have meget præcise måltal og tidsplaner for, hvornår afviklingen finder sted på de forskellige områder, før vi er helt trygge ved, hvad der sker.

Jeg anerkender, at der er mange gode takter i vedtagelsen. Det sagde jeg allerede indledningsvis, og jeg håber bare, at vi kan være enige om følgende, og det er så mit spørgsmål til hr. Lidegaard: Når der nu skal gives mandater til forhandlingerne, vil Det Radikale Venstre så være med til på det tidspunkt at kræve, at der kommer præcise krav, også til tidsplanerne for, hvornår afviklingen skal ske?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg er utrolig lettet over og utrolig glad for at høre, at hr. Keld Albrechtsens sjælelige befindende er i top, og at vi vil finde Enhedslisten fit for fight i de kommende forhandlinger. Det er godt at vide, så meget desto mere – og det siger jeg sådan set uden ironi – fordi jeg ved, at både for Enhedslisten og SF's vedkommende gælder det, at nogle af de bekymringer, som Det Radikale Venstre har på dette område, deles af de pågældende partier, og at vi et langt, langt stykke ad vejen har præcis de samme interesser og målsætninger.

Dermed kan jeg også svare utvetydigt på hr. Jørn Jespersens spørgsmål: Ja, Det Radikale Venstre vil gerne være med til at stille helt præcise krav i forslaget til det danske udspil. Nu formulerede hr. Jørn Jespersen det som krav om, hvordan Europas politik skulle blive, men jeg tror, han mente krav om, at Danmark indtager en meget klar position, som man går ind i forhandlingerne med, og jeg kan sige helt utvetydigt, at det synes jeg også denne vedtagelse lægger op til.

Det er jo rigtigt, at man flytter ikke denne verden ved at være naiv og ved ikke at have øje for hykleriet og tvetungetheden. Der er blevet talt meget med to tunger i dette spørgsmål – det kan jeg slet ikke være uenig med hr. Jørn Jespersen i – men man flytter heller ikke verden, hvis man ikke en gang imellem tør indgå nogle alliancer,

tro på dem og tro på, at man kan flytte noget, og jeg har ikke tidligere i det danske Folketing set nogen vedtagelse være mere konkret med et så bredt flertal bag sig på dette område.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Bruxelles i forrige weekend er der taget et stort skridt på vejen til at sikre den udvidelse af EU, som Kristeligt Folkeparti er stor tilhænger af. Selv om onde tunger måske vil mene, at det mest af alt var Tyskland og Frankrigs fortjeneste, kan vi godt give regeringen et klap på skulderen for, at det lykkedes at overstå de værste hurdler.

Kristeligt Folkeparti ser gerne, at Danmark i EU arbejder for hurtigst muligt at afskaffe handelsbarrierer, eksportstøtteordninger og produktionstilskud på landbrugsområdet. Vi ønsker udvidelsen af EU mod Øst, men vi ønsker samtidig, at ulandene får en reel og fair mulighed for at konkurrere med EU's landbrug. Vi mener ikke, det første behøver at ske på bekostning af det sidste, for landbrugsstøtten er ikke et »nulsumspil«. Tværtimod vil et mere liberalt marked være til gavn for både ulandene, de nye medlemslande og de eksisterende medlemslande på én og samme tid. De nuværende handelsbarrierer for udviklingslandenes produkter på vores markeder og EU's landbrugsstøtteordninger er på mange måder en direkte modsætning til de intentioner, der ligger bag udviklingsbistanden. Hvad hjælper det at opbygge en landbrugssektor i et uland, hvis landbruget ikke kan afsætte sine varer?

Kl. 17.00

Som bekendt varmer det kun kortvarigt, når man tisser i bukserne, og det er i princippet det, man har gjort ved ikke at benytte muligheden med Østudvidelsen til for alvor at få lagt kursen om. Men det er jo svært at ændre på nu. Nu har man igen sparket ulandenes mulighed for en fair konkurrence til hjørnespark, men det bliver sikkert ikke sidste gang, desværre.

Under alle omstændigheder er det interessant at sammenholde midtvejsevalueringen af EU's landbrugspolitik med de nye aftaler i forbindelse med Østudvidelsen. Man synes at skulle lede længe efter selv de små skridt i retning af at leve op til essensen af evalueringen – en bevægelse

mod det, der beskrives som en markedsorientering af landbrugspolitikken.

Vi er godt klar over, at en fuldstændig afvikling ikke kan gøres på kort sigt, men vi ønsker, at man ikke foretager omlægninger og ændringer, der skubber en fuldstændig afvikling længere ud i fremtiden.

Fødevareministeren (Marianne Fischer Boel):

Jeg vil godt sige tak for en god debat. Jeg synes også, der er kommet en god vedtagelse ud af det. Jeg synes, at det trods alt ikke er lykkedes hverken hr. Keld Albrechtsen eller hr. Jørn Jespersen på trods af en ihærdig indsats at spolere det billede, der tegner sig omkring vedtagelsen. Jeg synes, at hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen måske har prøvet med meget lidt held at grave grøfterne dybere, end jeg opfatter de i realiteten er.

Jeg vil godt kommentere nogle af de enkelte elementer, som har været mest diskuteret i løbet af eftermiddagen.

Jeg tror, vi er blevet enige om den første pind i forslaget til vedtagelse, nemlig at en langsigtet afvikling ikke nødvendigvis betyder, at man ikke træffer beslutningen inden for en overskuelig tidshorisont, men at man er indstillet på, at støtten skal udfases over en for erhvervet rimelig periode. Jeg hæftede mig også ved hr. Jørn Jespersens bemærkning om muligheden for ligefrem at give kompensation, hvis det skulle være en hurtig afvikling.

Det indikerer jo klart, at der er en bred forståelse for, at erhvervet jo ulykkeligtvis er blevet afhængigt af den landbrugspolitik, som vi har praktiseret i EU siden – ja, vel i virkeligheden siden vi indførte MacSherry-planen i starten af 1990'erne.

Jeg synes også, det er utrolig vigtigt at understrege vigtigheden af de kommende WTO-forhandlinger. Jeg tror heller ikke, der har været nogen slinger i valsen i forhold til lige nøjagtig det punkt, og det skal ikke – vil jeg godt endnu en gang understreges – skorte på dansk pres for i første omgang overhovedet at få forhandlingerne sat på skinner inden udgangen af marts måned næste år og så arbejde frem mod nogle beslutninger, som går i den retning, vi ønsker, nemlig en liberaliseret handel med bl.a. også fødevarer.

Afkoblingen vil jeg ikke knytte nogen bemærkninger til. Den mener jeg vi har haft lejlighed til at drøfte i dagens løb.

Men til sidst med hensyn til diskussionen om tredjeverdenslande: Landbrugsministerrådet vedtog på rådsmødet midt i oktober måned en konklusion, der klart tilkendegav, at man ønskede at lægge vægt på en opfølgning af de beslutninger, der blev truffet i Johannesburg om markedsadgang.

Jeg tror også, jeg tidligere i dag var inde på de beslutninger, der allerede er truffet, for så vidt angår bl.a. sukker, som jo er et ekstremt vigtigt område for tredjeverdenslandene, altså at der nu kommer en rapport næste år med nogle indikationer af, hvilken vej vi skal gå på det her område, og at der så er truffet beslutning om, at toldsatserne fra 2006 til 2009 skal udfases, men at der samtidig fra 2006 bliver givet markedsadgang til nedsatte toldsatser over perioden 2006-2009. Det synes jeg indikerer en vilje, som jeg tidligere har haft vanskeligt ved at få øje på.

Kl. 17.05

Men jeg har stor tiltro til, at partierne i Folketinget vil holde mig til ilden i de forhandlinger, vi skal have, når vi skal have givet mandat på de forskellige områder, og jeg håber heller ikke, at partierne, der står bag forslaget til vedtagelse, vil blive skuffede over regeringens holdninger, regeringens indstillinger til de enkelte punkter.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører for forespørgerne.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for debatten, og jeg vil også godt sige tak til ministeren for, at ministeren meget engageret på et tidligt tidspunkt gik ind i debatten. Det synes jeg faktisk mange gange kan være en udmærket form i en debat.

Så må jeg til gengæld sige, når ministeren nu hævder, at jeg har villet grave grøfter, at det synes jeg ikke har været tilfældet. Jeg prøvede faktisk under debatten at finde ud af, om vi kunne blive enige om at skrive en »hurtig afvikling« i stedet for en »langsigtet afvikling«.

Nu viser det sig så i ministerens afsluttende besvarelse, desværre vil jeg sige, at det, der menes med »langsigtet afvikling«, er, at der hurtigt skal træffes en beslutning om en langsigtet afvikling, altså en langsom afvikling.

Så må jeg desværre sige, at så viser debatten jo altså, at vi er uenige om indholdet, for vi ønsker en hurtig beslutning om en hurtig afvikling, og ministeren ønsker en hurtig beslutning om en langsom afvikling. Sådan tror jeg man

kan opsummere debatten. Derfor kunne vi ikke nå til en fælles beslutning mellem regeringspartierne og venstrefløjen.

Men jeg skal så slutte med at sige, at ministeren var sikker på, at hun nok ville blive holdt til ilden i Folketingets Europaudvalg og Folketingets Fødevarerudvalg, og det løfte kan jeg i hvert fald give, at der vil ministeren blive holdt til ilden. Vi vil være oppe på mærkerne og helt fremme ved nettet, når der skal gives mandater i de her spørgsmål, for vi synes jo ikke, der i dag er truffet de nødvendige konkrete beslutninger om præcise danske udspil.

Det vil vi så fremlægge punkt for punkt, når forhandlingerne kommer i Folketingets Europaudvalg, og diskutere med ministeren, for vi giver ikke op. Selv om vi ikke synes, vi har opnået resultater i dag, giver vi ikke op, så bliver vi ved. Jeg forstår også, at ministeren er klar over, at sådan ligger det, og jeg vil gerne sige tak for debatten.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil også gerne hæfte mig ved ministerens påstand om, at SF skulle have forsøgt at grave grøfter i dag. Det har absolut ikke været tilfældet – i hvert fald ikke intentionen. Jeg tror også, ministeren kender mig godt nok til at vide, at det ikke ville være min sædvanlige stil.

Vi har forsøgt at få en præcis fortolkning af den vedtagelse, der ligger, og vi har fået en del fortolkninger fra Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, som vi er meget tilfredse med.

Hvis de var blevet givet hele vejen rundt, ville vi da kraftigt have overvejet at stemme for vedtagelsen. Men det synes vi ikke de er blevet givet i tilstrækkeligt omfang, og derfor undlader vi at stemme.

Men det betyder jo ikke, at vi ikke deltager i den fortsatte debat. Næste skridt bliver jo, når der skal gives mandater til de forskellige forhandlinger undervejs, og der vil vi da tage udgangspunkt i denne her vedtagelse og gå ind og bede om, at der kommer en meget præcis beskrivelse af, hvad den danske position er.

Det har været en generel misforståelse, synes jeg, i hele debatten, at man skulle afkræve svar fra nogle på, hvad der bliver vedtaget i EU. Det er der jo selvfølgelig ikke tale om. Der er tale om at fastlægge en dansk politik.

Hvis EU ligesom bliver en undskyldning for, at det kan man ikke gøre, fordi vi jo aldrig kan foruddiskontere, hvad der sker, så lammer vi jo den politiske debat i Danmark. Så vi er nødt til

at kunne have en ordentlig debat om: Hvad er den danske position? Hvad spiller vi ud med? Vel vidende, at der ikke er nogen garanti for, hvor meget vi kommer igennem med i forhandlingerne.

Kl. 17.10

Jeg hæftede mig ved, at fødevareministeren i sit sidste svar sagde, at der jo ikke var noget i vejen for, at man allerede i 2006 beslutter afviklingen, selv om den først for alvor træder i kraft i 2013. Det var jeg glad for, og det synes jeg vi skal arbejde videre med, for det er jo en konstruktiv tilgang til det.

Jeg vil så bare sige, at når jeg har talt om kompensation, er der ikke tale om, at vi både laver en aftrapning over en årrække og kompensation oveni. Jeg har fremlagt det som to alternative muligheder, at enten laver man en aftrapning over en så kort årrække som muligt og meddeler det i så god tid som muligt – allerede dér ligger der jo, kan man sige, et langsigtet element, at man ved det i god tid, og det vil jordpriser selvfølgelig indrette sig efter og dermed gøre problemerne mindre, når man ved det mange år i forvejen – eller også giver man en kompensati-on. Så enten det ene eller det andet.

Så et sidste område, som jeg ikke nåede i min ordførertale, men som jeg meget gerne vil nævne, og som ministeren meget gerne må forholde sig til, og det er spørgsmålet om de fattige landes markedsadgang. For én ting er, at vi holder op med at dumpe vores overskudsproduktion, og det er helt afgørende vigtigt, at vi gør det med det samme, en anden del af problemstillingen i forhold til de meget fattige lande er jo deres adgang til vores markeder, hvor vi fjerner toldbarrierer, kvoter, tekniske handelshindringer – og der har været talt om de mindst udviklede lande. Men der er masser af andre fattige lande, som ikke er omfattet af LDC-definitionen, jeg har nævnt Kenya i dag. Derfor synes jeg, at det ville være godt, hvis vi kunne få en diskussion ret hurtigt om, hvordan andre lande i Afrika, som også er meget fattige, som også har brug for frihandel, men som ikke er omfattet af LDC-definitionen, også får en øget markedsadgang i kraft af frihandelsaftaler, som vi går ind og laver.

Jeg synes også, der er brug for, at EU forholder sig til de demografisk set meget dynamiske regioner tæt på os, nemlig Nordafrika og Mel-

lemøsten, og også ud fra en sikkerhedspolitisk tankegang laver frihandelsaftaler, der sikrer bedre markedsadgang for de her lande, så de i stedet for at producere flygtninge producerer varer til vores marked og skaber udvikling i deres egne lande. Hvis ministeren vil give et til-sagn bare om den diskussion, ville jeg være glad for det, uden at vi foruddiskonterer resultatet af den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 13 af Jens Kirk (V), Henrik Dam Kristensen (S), Christian H. Hansen (DF), Else Theill Sørensen (KF), Martin Lidegaard (RV) og Mogens Nørgård Pedersen (KRF) (se side 740) vedtoges med 88 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KRF) mod 1 (EL); 8 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 12 af Keld Albrechtsen (EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Jørn Jespersen (SF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 6. november 2002, kl. 12.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.14